

**POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW I PRODUCENTÓW
BYDŁA MIĘSNEGO**

PZH i PBM

O C E N A

WARTOŚCI UŻYTKOWEJ

BYDŁA RAS MIĘSNYCH

WYNIKI ZA ROK 2010

WARSZAWA 2011

**POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW I PRODUCENTÓW BYDŁA
MIĘSNEGO**

O C E N A

WARTOŚCI UŻYTKOWEJ

BYDŁA RAS MIĘSNYCH

WYNIKI ZA ROK 2010

WARSZAWA 2011

Opracowanie:

Wstęp

Prezes Zarządu lek. wet. Bogdan Konopka

Rozdziały 2 - 7

dr inż. Magdalena Łopieńska

mgr inż. Grzegorz Grodzki

Rozdział 8

dr inż. Zenon Choroszy

dr Andrzej Szewczyk

dr inż. Bogumiła Choroszy

mgr Łukasz Ciemiński

1. Wstęp	5
2. Organizacja pracy Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego	7
3. Wielkość pogłowia ras mięsnych w Polsce	9
4. Populacja czystorasowa	11
4.1. Masa ciała cieląt po urodzeniu i przyrosty dobowe młodzieży	13
5. Populacja mieszańcowa	31
5.1. Masa ciała cieląt po urodzeniu i przyrosty dobowe młodzieży	33
6. Rozkład wcielen w populacji czystorasowej i mieszańcowej	48
7. Długość użytkowania krów ras mięsnych w populacji czystorasowej i mieszańcowej	51
8. Ocena wartości użytkowej buhajów ras mięsnych	54
8.1. Ocena wartości użytkowej buhajów ras mięsnych za pierwsze półrocze 2010 roku	57
8.2. Ocena wartości użytkowej buhajów ras mięsnych za drugie półrocze 2010 roku	66

1. Wstęp

Mamy przyjemność oddać w Państwa ręce sprawozdanie z wyników oceny wartości użytkowej za rok 2010.

W roku 2010 grono hodowców bydła mięsnego zrzeszonych w PZHiPBM powiększyło się o 2,98% w stosunku do roku poprzedniego. 31 grudnia 2010 roku Związek liczył 961 członków. Mimo zwiększającej się rokrocznie liczby hodowców rozmiary polskiej hodowli nie są duże, potrzebna jest dalsza aktywna polityka rozwoju tego sektora produkcji rolnej oraz wsparcie z budżetu państwa.

W roku 2010, podobnie jak w roku ubiegłym uległy utrzymywały się niskie ceny materiału hodowlanego. Ceny płacone za zwierzęta rzeźnego były dobre ze względu na otwarcie się rynku tureckiego na polską wołowinę.

Z dniem 1 lipca 2009 weszła w życie ustawa z 22 maja 2009 o funduszach promocji produktów rolno – spożywczych, w tym Funduszu Promocji Mięsa Wołowego. PZHiPBM po raz kolejny pozyskał środki z tego Funduszu na realizację zadania: „POLSKA WOŁOWINA NA POLSKIM STOLE”, którego celem jest promowanie spożycia mięsa wołowego i jego produktów. Korzystając z tych środków przygotowaliśmy i rozprowadziliśmy w tym roku prawie 45 tysięcy porcji gulaszu wołowego na kilkunastu wystawach hodowlanych i imprezach plenerowych na terenie całego kraju, prowadzimy kampanię reklamową w prasie i telewizji pod hasłem: „ODKRYJ DOBRE POLSKIE MIĘSO”, stworzyliśmy stronę internetową poświęconą wołowinie: www.odkryjmieso.pl, wydaliśmy kalendarz z przepisami na potrawy z wołowiny, wreszcie organizowaliśmy same wystawy, m.in. pokrywając koszty uczestnictwa naszych Hodowców w wystawach hodowlanych. Wsparcie z tego Funduszu powinno przyczynić się do wzrostu spożycia wołowiny w kraju, co może mieć bezpośredni wpływ na wielkość i jakość produkcji.

Powołane w 2008 roku Biuro Handlowe PZHiPBM coraz skuteczniej pomaga hodowcom w sprzedaży bydła rzeźnego. Usprawnienie obrotu zwierzętami jest problemem bardzo złożonym, wymagającym ogromnego zapалу od osoby kierującej oraz w dużym stopniu zależnym od woli i wyobraźni hodowców.

Sektor hodowli bydła mięsnego, który reprezentujemy, ma szczególne powody do zadowolenia i satysfakcji zważywszy na ogromne zainteresowanie rolników oraz mediów rolniczych problematyką hodowli bydła mięsnego w Polsce. Jestem głęboko przekonany, że nasze pełne zaangażowanie a także życzliwość instytucji z nami współpracujących pozwoli osiągnąć nam zamierzone cele.

Zachęcam wszystkich zainteresowanych do porównania wyników zawartych w niniejszym opracowaniu z osiąganymi we własnych stadach.

Jeszcze raz chciałbym gorąco zachęcić Państwa do rzeczowej i owocnej współpracy. Liczę na wspieranie naszych inicjatyw i deklaruję udział w działaniach na rzecz polskiej hodowli i polskich hodowców.

Prezes Zarządu
Bogdan Konopka

2. Organizacja pracy Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego.

Na podstawie art. 11 ust.4 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 133, poz. 921) Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rozporządzeniem z dnia 19 czerwca 2008 r. (Dz. U. Nr 122, poz. 787) upoważnił do prowadzenia oceny wartości użytkowej, publikowania wyników oraz prowadzenia systemu informatycznego w zakresie oceny bydła typu użytkowego mięsnego Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego.

Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000100924 jako rolnicze zrzeszenie branżowe w Sądzie Rejonowym dla Miasta Stołecznego Warszawy.

Terenem działalności Związku jest terytorium kraju, zorganizowane w czterech regionalnych oddziałach: zachodniopomorskim, warmińsko – mazurskim, dolnośląskim i południowo – wschodnim. Związek może prowadzić działalność poza granicami kraju

Związek jest niezależną i samorządną organizacją, zrzeszającą hodowców bydła ras mięsnych. Związek może zakładać i prowadzić przedsiębiorstwa, oddziały w kraju i za granicą, uczestniczyć w innych podmiotach i przedsięwzięciach gospodarczych, których cele są zbieżne z tymi, które ma do spełnienia Związek.

Celem Związku jest reprezentowanie potrzeb, ochrona praw i interesów hodowców i producentów bydła oraz wspieranie ich działań w kierunku podnoszenia opłacalności a w szczególności:

- a/ prowadzenie ksiąg hodowlanych, oceny wartości użytkowej zwierząt oraz selekcji materiału zarodowego,
- b/ organizowanie szkoleń i doradztwa,
- c/ reprezentowanie interesów hodowców bydła ras mięsnych oraz producentów bydła opasowego i przyczynianie się do powiększania dochodowości gospodarstw swoich członków,
- d/ zwiększanie jakości i produktywności zwierząt ras mięsnych poprzez realizację programów hodowlanych,
- e/ wspieranie produkcji żywca wołowego i czynienie starań o rynki zbytu dla bydła hodowlanego i rzeźnego,
- f/ współpraca z organizacjami hodowlanymi, produkcyjnymi, administracją państwową i placówkami naukowymi,
- g/ prowadzenie działalności w zakresie produkcji zwierzęcej i rolnej,
- h/ prowadzenie działalności usługowej związanej z chowem i hodowlą zwierząt, uprawami rolnymi i gospodarką paszową,

i/ obrót zwierzętami żywymi i ich produktami oraz produktami rolnymi i środkami do produkcji rolnej,

j/ eksport i import zwierząt oraz materiału biologicznego, jak np. nasienia, embrionów, itp.

k/ doradztwo produkcyjne, ekonomiczne, reklama oraz promocja wyrobów własnych i obcych, m.in. mięsa wołowego i cielęcego, a także technologii hodowlanych i rolniczych.

Związek w swojej działalności kieruje się podstawową zasadą równości członków.

W obszarze działalności regionalnych oddziałów Związku, pracują Rady Hodowlano –Produkcyjne będące ciałem opiniotwórczym Zarządu m.in. w sprawie merytorycznej działalności Biura Związku w zakresie hodowli i produkcji. Członkowie tych Rad wybierani są spośród hodowców, producentów i specjalistów.

Praktyczną pracę hodowlaną oraz doradztwo poprzez odpowiednich specjalistów prowadzi Biuro Związku, które jest odpowiedzialne za realizację programu hodowlanego i prowadzenie ksiąg w rozumieniu ustawy o hodowli i rozrodzie.

Źródłem finansowania działalności statutowej Związku są:

- a. opłaty jednorazowe tzw. wpisowe,
- b. coroczne opłacane składki w wysokości ustalonej przez Walne Zgromadzenie Członków,
- c. dochody z działalności gospodarczej,
- d. dochody z imprez, publikacji, itp.
- e. zapisy, darowizny, spadki, subwencje,
- f. inne wpływy związane z działalnością Związku oraz dotacje otrzymane z zasobów budżetowych na działalność hodowlaną.

Działalność PZHiPBM jest realizowana przez biuro Związku mające swoją siedzibę w Warszawie oraz cztery oddziały regionalne: zachodniopomorski, warmińsko-mazurski, dolnośląski i południowo-wschodni. Podział terytorialny PZHiPBM przedstawia tabela 1.

Wszelkie informacje dotyczące hodowli bydła mięsnego oraz pracy Związku można uzyskać w biurze mieszczącym się w Warszawie przy ul. Rakowieckiej 32 tel. 22 8491910 oraz na stronie internetowej www.bydlo.com.pl.

Tabela 1. Podział terytorialny PZHiPBM

Oddział	Województwa
Zachodniopomorski	zachodniopomorskie, pomorskie (część), kujawsko-pomorskie (część), lubuskie (część), wielkopolskie (część)
Warmińsko-mazurski	warmińsko-mazurskie, podlaskie, pomorskie (część), mazowieckie (część)
Dolnośląski	lubuskie (część), wielkopolskie (część), dolnośląskie, opolskie, śląskie, łódzkie (część)
Południowo-wschodni	lubelskie, świętokrzyskie, łódzkie (część), małopolskie, podkarpackie, mazowieckie (część)

3. Wielkość pogłowia bydła ras mięsnych w Polsce

Tabela 2. Liczba i struktura stad bydła mięsnego czystorasowego i mieszańcowego w latach 2009-2010

Wyszczególnienie (szt.)	Stan na 31 grudnia		Różnica (%)
	2009	2010	
Liczba krów ocenianych	24863	25696	3,35
Liczba gospodarstw	934	961	2,89
Średnia liczba krów w gospodarstwie	26,62	26,74	0,45
Liczba stad	997	1023	2,61
Średnia liczba krów w stadzie	24,94	25,12	0,72

W roku 2010 odnotowany został wzrost wszystkich analizowanych parametrów opisujących liczbę i strukturę stad bydła mięsnego. Według stanu na 31 grudnia 2010 roku populacja aktywna bydła mięsnego liczyła 25696 krów co oznacza wzrost o 3,35% w stosunku do roku poprzedniego. Utrzymała się trwająca od kilku lat tendencja wzrostowa w odniesieniu do liczby gospodarstw utrzymujących krowy ras mięsnych oraz liczba ocenianych stad. Liczba takich gospodarstw zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,89% i 31 grudnia 2010 roku wynosiła 961. Natomiast liczba ocenianych stad wzrosła do 1023 czyli o 2,61%. W roku 2010 zatrzymany został obserwowany od kilku lat spadek średniej liczby krów w gospodarstwie oraz średnia liczba krów w stadzie. Oceniane stada liczyły przeciętnie 25,12szt.

podczas gdy średnia liczba krów w stadzie wynosiła 26,74 szt. Otrzymany w 2010 roku niewielki wzrost średniej liczby krów w stadzie oraz średniej liczby krów w gospodarstwie odpowiednio o 0,72% i 0,45% w porównaniu z rokiem 2009 nie zmienia faktu, że w Polsce przeważają niewielkie stada bydła mięsnego. Również nowopowstające stada w większości odznaczają się niewielką liczbą krów, co może być efektem przestawiania się małych gospodarstw z produkcji mleka na produkcję żywca wołowego.

Od 15 lat realizowany jest *Program rozwoju hodowli ras mięsnych w Polsce*. Zgodnie z założeniami programu produkcja wołowiny wysokiej jakości miała opierać się głównie na krzyżowaniu towarowym krów ras mlecznych z buhajami ras mięsnych, a polska hodowla miała się skoncentrować na 4 do 6 rasach mięsnych. Jednak zainteresowanie hodowców bydłem mięsnym spowodowało, że obecnie w Polsce jest hodowanych 14 ras bydła mięsnego tj.:

- Angus czarny (AN)
- Angus czerwony (AR)
- Blond d'Aquitaine (BD)
- Charolaise (CH)
- Galloway (GA)
- Hereford (HH)
- Highland cattle (HI)
- Limousine (LM)
- Marchigiana (MR)
- Piemontese (PI)
- Simentaler mięsny (SM)
- Salers (SL)
- Wagyu (WY)
- Welsh Black (WB).

Od kilku lat dominującymi rasami w Polsce są odpowiednio limousine, charolaise i hereford. Pamiętać należy, że każda z ras mięsnych posiada zarówno zalety jak i wady, dlatego wybór konkretnej rasy powinien zależeć przede wszystkim od woli hodowcy, musi jednak uwzględniać warunki środowiska, system hodowli oraz wymagania rynku.

Programu rozwoju hodowli bydła mięsnego w Polsce zakładał pewne subsydiowanie przez państwo hodowli bydła ras mięsnych, które mimo zmniejszenia w dalszym ciągu stanowi ważny filar hodowli.

Wyniki oceny wartości użytkowej bydła mięsnego za rok 2010 przedstawione zostały według podziału administracyjnego kraju.

4. Populacja czystorasowa

**Tabela 3. Zmiany ilościowe czystorasowej populacji żeńskiej bydła mięsnego
w latach 2001-2010**

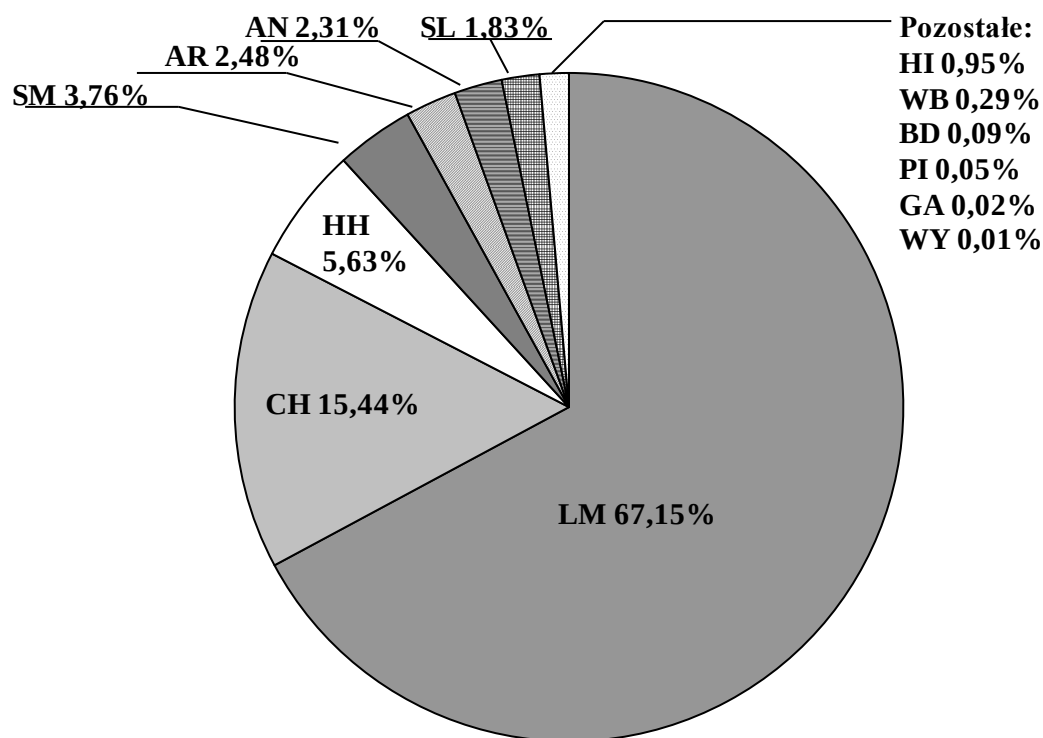
Rasa	Rok									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*	2008	2009	2010
AN	487	673	657	742	888	1001	314	351	328	380
AR							371	436	412	407
BD	-	-	-	-	1	45	109	114	8	15
CH	1821	2119	2201	2890	2793	3400	2515	2956	2417	2538
GA	-	-	-	-	-	-	17	18	3	3
HH	2583	2449	2758	2930	3174	3500	2350	2165	1042	925
HI	-	-	-	-	-	7	50	90	137	156
LM	3159	3248	4653	5684	6578	9689	7443	9856	9995	11037
PI	175	193	184	117	113	122	66	5	2	8
SM	530	606	793	935	980	1206	851	1008	701	618
SL	367	431	501	577	587	601	434	457	355	300
WB	7	16	21	9	18	26	24	25	35	48
WY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
RAZEM	9129	9735	11768	13884	15132	19597	14545	17481	15435	16436

*** - od 2007 roku zestawienie obejmuje tylko krowy**

Tabela 3 przedstawia zmiany ilościowe czystorasowej populacji żeńskiej bydła mięsnego w ciągu ostatnich 10 lat. Analizując powyższą tabelę należy wziąć pod uwagę fakt, że do 2006 roku zestawienie obejmowało zarówno krowy jak i jałówki, natomiast od roku 2007 podana jest jedynie liczba krów. W związku z powyższymi wynikami otrzymanymi dla roku 2007 nie należy interpretować jako drastycznego spadku liczby zwierząt a uzyskany rezultat jest konsekwencją zmiany w przedstawianiu wyników. W rzeczywistości liczba krów czystorasowych w roku 2007 zwiększyła się w stosunku do roku 2006.

W roku 2010 odnotowany został wzrost wielkości populacji żeńskiej pod oceną o 1001 szt. czyli o 6,49 % w stosunku do roku 2009.

Wykres 1. Udział poszczególnych ras w czystorasowej populacji żeńskiej bydła mięsnego w roku 2010

Wykres 1 przedstawia strukturę żeńskiego pogłowia (krowy) czystorasowego w roku 2010. Wynika z niego, że trzy najliczniejsze rasy to od lat niezmiennie LM, CH i HH. Podobnie jak w latach poprzednich w roku 2010 największą popularnością cieszyła się rasa LM. Udział krów tej rasy w pogłowiu rokrocznie wzrasta i w roku 2010 wynosił on 67,15 %, czyli wzrósł o 1,79% w stosunku do roku poprzedniego. Udział CH, drugiej pod względem liczebności rasy, był czterokrotnie mniejszy i wynosił 15,14% czyli nieznacznie mniej (o 0,36%) niż w roku 2009. W roku 2010 odnotowano także niewielki bo o 1,18% spadek zainteresowania hodowców trzecią z najliczniejszych ras - HH. Udział krów pozostałych ras (AN, AR, BD, GA, HI, SL, SM, PI, WB, WY) wynosił łącznie 11,78%.

4.1. Masa ciała cieląt po urodzeniu oraz przyrosty dobowe młodzięży

**Tabela 4. Średnie masy ciała (kg) cieląt po urodzeniu w zależności od rasy
w poszczególnych województwach – jałówki czystorasowe**

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
ANGUS CZARNY					
Dolnośląskie	3	36	37	36,3	0,4
Kujawsko-pomorskie	6	31	35	33,3	1,2
Lubelskie	9	27	33	29,6	1,9
Łódzkie	8	29	38	31,8	3,0
Podlaskie	4	26	28	27,2	0,8
Wielkopolskie	8	31	48	33,7	6,2
Zachodniopomorskie	116	13	48	33,7	6,2
Razem	154	13	48	33,1	5,6
ANGUS CZERWONY					
Dolnośląskie	29	18	34	29,9	3,0
Kujawsko-pomorskie	12	24	36	32,2	4,4
Pomorskie	1	26	26	26,0	0,0
Warmińsko-Mazurskie	2	25	33	29,0	4,0
Wielkopolskie	3	30	31	30,6	0,4
Zachodniopomorskie	164	24	49	36,5	4,4
Razem	211	18	49	35,1	4,9
BLONDE D'AQUITAINE					
Śląskie	6	30	38	34,1	2,6
Wielkopolskie	20	31	44	39,1	2,7
Razem	26	30	44	38,0	3,4
CHAROLAISE					
Dolnośląskie	314	26	58	38,8	2,9
Kujawsko-pomorskie	379	20	56	39,8	4,1
Lubelskie	116	28	64	45,7	6,0
Lubuskie	31	20	48	39,5	7,2
Łódzkie	18	36	52	42,5	4,2
Mazowieckie	64	25	49	41,9	4,7
Opolskie	1	45	45	45,0	0,0
Podkarpackie	2	29	30	29,5	0,5
Podlaskie	6	36	40	37,6	1,3
Pomorskie	26	35	45	39,8	3,3
Warmińsko-mazurskie	34	32	51	38,9	3,5
Wielkopolskie	119	24	54	42,6	6,4
Zachodniopomorskie	33	28	42	37,4	3,5
Razem	1143	20	64	40,5	4,9
GALLOWAY					
Zachodniopomorskie	1	27	27	27,0	0,0
Razem	1	27	27	27,0	0,0

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
HEREFORD					
Dolnośląskie	10	35	40	37,2	1,4
Kujawsko-pomorskie	37	30	50	36,2	4,3
Lubelskie	19	28	38	32,3	2,5
Małopolskie	1	29	29	29,0	0,0
Mazowieckie	43	30	39	33,6	2,4
Opolskie	3	32	35	33,6	1,2
Podkarpackie	6	33	45	38,1	4,2
Podlaskie	5	28	34	30,0	2,1
Śląskie	6	33	38	35,5	1,6
Świętokrzyskie	4	32	38	33,7	2,4
Warmińsko-mazurskie	116	23	43	31,7	2,7
Wielkopolskie	26	23	49	35,1	5,3
Zachodniopomorskie	77	27	39	34,0	2,1
Razem	353	23	50	33,5	3,5
HIGHLAND CATTLE					
Dolnośląskie	4	29	33	30,7	1,4
Łódzkie	2	20	21	20,5	0,5
Podlaskie	3	18	22	20,0	1,6
Pomorskie	5	25	29	27,8	1,4
Śląskie	19	18	25	21,2	2,2
Świętokrzyskie	1	28	28	28,0	0,0
Wielkopolskie	2	25	33	29,0	4,0
Zachodniopomorskie	6	25	28	26,0	1,0
Razem	42	18	33	24,0	4,1
LIMOUSINE					
Dolnośląskie	124	28	56	36,8	3,3
Kujawsko-pomorskie	347	25	52	35,5	4,4
Lubelskie	532	25	50	32,3	4,0
Lubuskie	506	21	47	36,8	2,4
Łódzkie	59	25	42	31,7	4,7
Małopolskie	5	31	35	32,8	1,4
Mazowieckie	387	18	48	34,1	3,4
Opolskie	113	15	52	39,3	5,6
Podkarpackie	34	30	40	33,3	2,8
Podlaskie	995	20	49	33,2	3,5
Pomorskie	229	23	57	34,6	3,8
Śląskie	109	26	50	34,8	5,1
Świętokrzyskie	128	27	40	32,4	2,4
Warmińsko-mazurskie	1016	25	46	33,2	3,4
Wielkopolskie	469	24	46	36,2	3,4
Zachodniopomorskie	679	21	48	34,9	3,6
Razem	5732	15	57	34,3	3,9

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
PIEMONTESE					
Opolskie	3	32	38	35,0	2,4
Razem	3	32	38	35,0	2,4
SALERS					
Dolnośląskie	5	26	35	32,4	3,5
Zachodniopomorskie	79	22	42	35,3	2,9
Razem	84	22	42	35,1	3,0
SIMENTALER MIĘSNY					
Kujawsko-pomorskie	11	30	40	34,8	3,5
Lubelskie	6	33	38	35,6	1,8
Mazowieckie	36	18	35	29,0	4,1
Podlaskie	11	34	48	38,0	4,5
Wielkopolskie	1	32	32	32,0	0,0
Zachodniopomorskie	192	26	41,0	31,9	3,4
Razem	257	18	48	32,0	4,0
WELSH BLACK					
Opolskie	2	33	42	37,5	4,5
Warmińsko-mazurskie	12	26	32	29,6	1,5
Razem	14	26	42	30,7	3,5
RAZEM	8020	13	64	35,0	4,8

**Tabela 5. Średnie masy ciała (kg) cieląt po urodzeniu w zależności od rasy
w poszczególnych województwach – buhajki czystorasowe**

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
ANGUS CZARNY					
Dolnośląskie	5	35	38	37,0	1,0
Kujawsko-pomorskie	4	35	37	35,7	0,8
Lubelskie	8	29	32	30,5	1,1
Łódzkie	5	32	56	43,0	9,6
Podlaskie	4	20	38	28,7	6,8
Wielkopolskie	5	34	36	35,2	0,7
Zachodniopomorskie	102	20	51	37,7	5,7
Razem	133	20	56	37,0	6,1
ANGUS CZERWONY					
Dolnośląskie	20	25	34	30,7	2,6
Kujawsko-pomorskie	12	25	38	34,7	3,2
Łódzkie	1	50	50	50,0	0,0
Pomorskie	1	31	31	31,0	0,0
Wielkopolskie	5	36	37	36,6	0,4
Zachodniopomorskie	187	25	49	38,6	5,2
Razem	226	25	50	37,7	5,5
BLONDE D'AQUITAINE					
Wielkopolskie	19	20	48	39,1	5,6
Razem	19	20	48	39,1	5,6
CHAROLAISE					
Dolnośląskie	281	25	60	39,6	3,7
Kujawsko-pomorskie	332	20	60	42,1	4,5
Lubelskie	101	22	67	48,1	7,4
Lubuskie	36	25	59	42,7	7,9
Łódzkie	23	35	65	44,5	6,9
Mazowieckie	53	23	70	45,5	6,7
Podkarpackie	4	29	34	31,7	1,9
Podlaskie	7	42	48	46,2	2,1
Pomorskie	19	35	53	42,7	4,9
Warmińsko-mazurskie	37	35	60	46,6	4,6
Wielkopolskie	90	30	54	44,6	5,5
Zachodniopomorskie	40	30	45	39,7	3,0
Razem	1023	20	70	42,6	5,8
GALLOWAY					
Zachodniopomorskie	2	30	31	30,5	0,5
Razem	2	30	31	30,5	0,5

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
HEREFORD					
Dolnośląskie	7	36	40	38,0	1,3
Kujawsko-pomorskie	39	29	55	37,4	4,6
Lubelskie	25	29	58	35,3	6,4
Małopolskie	1	31	31	31,0	0,0
Mazowieckie	36	26	45	35,1	3,6
Opolskie	2	32	35	33,5	1,5
Podkarpackie	15	34	60	42,3	7,4
Podlaskie	15	20	44	33,7	8,9
Świętokrzyskie	2	43	45	44,0	1,0
Warmińsko-mazurskie	112	21	65	34,1	4,0
Wielkopolskie	23	31	51	38,3	5,7
Zachodniopomorskie	86	30	47	37,6	2,7
Razem	363	20	65	36,2	5,0
HIGHLAND CATTLE					
Dolnośląskie	4	30	35	32,0	2,1
Łódzkie	2	22	24	23,0	1,0
Mazowieckie	2	20	25	22,5	2,5
Podlaskie	3	25	27	26,0	0,8
Pomorskie	1	29	29	29,0	0,0
Śląskie	20	17	26	22,4	2,0
Świętokrzyskie	3	29	32	30,3	1,2
Wielkopolskie	4	25	33	29,2	3,3
Zachodniopomorskie	12	21	29	26,5	2,1
Razem	51	17	35	25,5	3,8
LIMOUSINE					
Dolnośląskie	111	32	53	38,1	3,1
Kujawsko-pomorskie	409	20	65	38,2	5,7
Lubelskie	503	26	56	34,3	4,4
Lubuskie	489	20	53	38,0	3,3
Łódzkie	51	24	45	35,0	5,1
Małopolskie	6	30	39	35,3	3,0
Mazowieckie	386	18	51	36,7	4,0
Opolskie	83	32	54	42,1	4,7
Podkarpackie	45	27	41	34,7	3,3
Podlaskie	886	20	60	38,7	4,2
Pomorskie	212	25	52	36,1	3,4
Śląskie	91	26	60	36,7	6,3
Świętokrzyskie	101	24	39	33,1	2,5
Warmińsko-mazurskie	892	25	58	37,4	4,2
Wielkopolskie	453	25	50	38,2	3,6
Zachodniopomorskie	631	25	53	36,4	4,5
Razem	5349	18	65	37,2	4,5

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
PIEMONTESE					
Opolskie	2	36	37	36,5	0,5
Podlaskie	1	35	35	35,0	0,0
Razem	3	35	37	36,0	0,8
SALERS					
Dolnośląskie	11	28	46	37,3	5,2
Zachodniopomorskie	96	30	45	35,7	2,9
Razem	107	28	46	35,9	3,2
SIMENTALER MIĘSNY					
Kujawsko-pomorskie	4	35	41	38,0	2,5
Lubelskie	6	37	42	39,3	1,5
Mazowieckie	39	22	50	33,0	5,0
Podlaskie	10	40	59	45,5	4,8
Wielkopolskie	2	34	38	36,0	2,0
Zachodniopomorskie	215	26	43	34,5	3,7
Razem	276	22	59	34,8	4,5
WELSH BLACK					
Warmińsko-mazurskie	22	27	36	31,1	2,1
Razem	22	27	36	31,1	2,1
WAGYU					
Pomorskie	1	40	40	40,0	0,0
Razem	1	40	40	40,0	0,0
RAZEM	7575	17	70	37,7	5,2

Tabele 4 i 5 przedstawiają średnie masy ciała cieląt czystorasowych, jałówek i buhajków po urodzeniu. Średnia urodzeniowa masa ciała 8020 ocenionych jałówek wynosiła 35 kg i wahała się w granicach 18 - 59 kg. Natomiast przeciętna masa ciała 7575 byczków była wyższa, wynosiła 37,7 kg i zawierała się w przedziale 17 – 70 kg.

Najwyższe średnie masy ciała po urodzeniu stwierdzono u jałówek i byczków rasy CH odpowiednio 40,5 kg i 42,6 kg. Najniższą urodzeniową masę ciała odnotowano u jałówek (24,0 kg) oraz buhajków (25,5 kg) rasy HI.

Tabela 6. Średnie masy ciała (kg) jalewek czystorasowych w wieku 210 dni w zależności od rasy i województwa

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
ANGUS CZARNY					
Dolnośląskie	4	155	215	193,2	22,8
Lubelskie	8	220	270	249,8	17,8
Łódzkie	4	205	280	235,0	32,4
Podlaskie	2	200	210	205,0	5,0
Wielkopolskie	6	227	248	241,6	6,9
Zachodniopomorskie	89	152	250	202,9	24,1
Razem	113	152	280	209,0	27,7
ANGUS CZERWONY					
Dolnośląskie	24	202	276	225,1	24,5
Kujawsko-pomorskie	8	201	218	210,6	7,0
Wielkopolskie	3	247	251	249,3	1,6
Zachodniopomorskie	158	150	310	236,2	34,5
Razem	193	150	310	235,1	33,6
BLONDE D'AQUITAINE					
Wielkopolskie	22	255	300	273,7	13,9
Razem	22	255	300	273,7	13,9
CHAROLAISE					
Dolnośląskie	280	175	346	246,5	43,4
Kujawsko-pomorskie	359	189	350	262,0	27,6
Lubelskie	78	175	412	278,5	42,2
Lubuskie	28	189	277	245,2	26,2
Łódzkie	17	180	336	263,1	47,0
Mazowieckie	67	212	332	267,0	30,8
Podkarpackie	4	264	331	295,7	24,1
Podlaskie	5	240	290	264,0	18,5
Pomorskie	20	180	286	248,8	26,5
Świętokrzyskie	2	244	285	264,5	20,5
Warmińsko-mazurskie	31	200	280	237,2	21,8
Wielkopolskie	100	173	351	278,8	26,6
Zachodniopomorskie	47	201	322	256,3	30,7
Razem	1038	173	412	260,4	34,1
GALLOWAY					
Zachodniopomorskie	2	191	199	195,0	4,0
Razem	2	191	199	195,0	4,0

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
HEREFORD					
Dolnośląskie	8	235	270	248,7	13,4
Kujawsko-pomorskie	26	185	269	238,5	23,4
Lubelskie	19	192	315	227,0	28,3
Lubuskie	1	234	234	234,0	0,0
Łódzkie	1	190	190	190,0	0,0
Małopolskie	1	184	184	184,0	0,0
Mazowieckie	44	170	280	231,7	30,7
Opolskie	1	320	320	320,0	0,0
Podkarpackie	4	182	288	231,7	38,8
Podlaskie	10	190	290	225,0	28,0
Śląskie	2	221	253	237,0	16,0
Świętokrzyskie	5	247	282	263,4	11,8
Warmińsko-mazurskie	98	160	260	199,0	24,5
Wielkopolskie	24	145	287	230,4	39,4
Zachodniopomorskie	92	200	286	254,2	22,0
Razem	336	145	320	223,5	34,3
HIGHLAND CATTLE					
Łódzkie	2	198	212	205,0	7,0
Mazowieckie	2	190	200	195	5,0
Podlaskie	2	140	160	150,0	10,0
Pomorskie	3	171	177	174,6	2,6
Śląskie	18	82	155	102,5	20,5
Świętokrzyskie	1	170	170	170,0	0,0
Zachodniopomorskie	11	175	213	195,5	13,2
Razem	39	82	213	195,5	13,2
LIMOUSINE					
Dolnośląskie	113	153	450	226,1	49,4
Kujawsko-pomorskie	331	162	370	246,2	32,0
Lubelskie	480	160	350	243,9	32,7
Lubuskie	537	130	306	225,7	22,6
Łódzkie	60	160	382	249,9	46,1
Małopolskie	7	224	285	253,0	18,9
Mazowieckie	342	140	380	243,2	33,2
Opolskie	83	120	383	245,2	50,3
Podkarpackie	40	160	343	229,9	40,8
Podlaskie	958	150	370	236,1	27,7
Pomorskie	234	174	321	242,5	29,1
Śląskie	81	176	350	256,5	44,4
Świętokrzyskie	103	125	310	240,1	32,7
Warmińsko-mazurskie	904	166	350	234,7	26,4
Wielkopolskie	505	160	500	253,7	32,2
Zachodniopomorskie	652	153	318	237,6	28,0
Razem	5430	120	500	239,0	31,4

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
PIEMONTESE					
Opolskie	3	206	236	219,6	12,3
Razem	3	206	236	219,6	12,3
SALERS					
Dolnośląskie	5	288	335	317,0	17,5
Zachodniopomorskie	81	200	326	275,4	21,8
Razem	86	200	335	279,0	24,4
SIMENTALER MIĘSNY					
Kujawsko-pomorskie	13	196	245	217,8	15,7
Lubelskie	6	329	370	341,6	13,8
Mazowieckie	35	190	260	227,7	18,4
Podkarpackie	1	266	266	266,0	0,0
Podlaskie	14	200	330	258,5	38,8
Wielkopolskie	1	250	250	250,0	0,0
Zachodniopomorskie	188	195	348	273,9	32,0
Razem	258	190	370	265,3	37,4
WELSH BLACK					
Opolskie	2	247	270	258,5	11,5
Warmińsko-mazurskie	13	165	275	220,0	31,7
Razem	15	165	275	225,1	32,5
RAZEM	7535	82	500	241,2	34,5

Tabela 7. Średnie masy ciała (kg) buhajków czystorasowych w wieku 210 dni w zależności od rasy i województwa

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
ANGUS CZARNY					
Dolnośląskie	6	90	234	166,5	52,0
Lubelskie	8	259	272	265,5	3,8
Łódzkie	4	235	302	268,2	24,3
Podlaskie	3	210	240	223,3	12,4
Wielkopolskie	5	215	283	265,6	25,5
Zachodniopomorskie	32	142	299	238,7	29,3
Razem	58	90	302	238,5	40,4
ANGUS CZERWONY					
Dolnośląskie	16	198	237	215,8	12,9
Kujawsko-pomorskie	5	210	220	214,0	4,3
Wielkopolskie	6	254	285	269,6	12,3
Zachodniopomorskie	172	170	307	253,7	26,8
Razem	199	170	307	252,0	27,5
BLONDE D'AQUITAINE					
Wielkopolskie	19	190	360	288,8	48,5
Razem	19	190	190	288,8	48,5
CHAROLAISE					
Dolnośląskie	238	155	452	263,7	40,6
Kujawsko-pomorskie	324	208	340	269,0	24,8
Lubelskie	64	184	412	292,5	47,2
Lubuskie	30	110	306	232,3	48,4
Łódzkie	20	220	370	302,4	40,8
Mazowieckie	43	210	330	285,8	28,1
Podkarpackie	4	244	312	287,0	25,6
Podlaskie	5	230	300	266,0	26,5
Pomorskie	23	245	323	278,9	23,7
Świętokrzyskie	1	318	318	318,0	0,0
Warmińsko-mazurskie	31	170	320	243,8	35,5
Wielkopolskie	92	170	377	288,8	45,2
Zachodniopomorskie	47	220	316	274,5	30,1
Razem	922	110	452	271,7	39,6
GALLOWAY					
Zachodniopomorskie	6	183	228	208,3	15,9
Razem	6	183	228	208,3	15,9

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
HEREFORD					
Dolnośląskie	7	250	260	256,6	4,7
Kujawsko-pomorskie	35	213	304	253,1	24,2
Lubelskie	23	180	330	229,4	33,1
Lubuskie	1	251	251	251,0	0,0
Łódzkie	1	280	280	280,0	0,0
Mazowieckie	35	125	305	236,1	36,3
Podkarpackie	10	207	297	258,1	27,8
Podlaskie	12	170	300	218,7	41,3
Śląskie	1	223	223	223,0	0,0
Świętokrzyskie	3	275	307	293,3	13,4
Warmińsko-mazurskie	83	167	320	238,5	26,0
Wielkopolskie	23	125	298	246,0	38,4
Zachodniopomorskie	71	209	325	283,0	20,3
Razem	305	125	330	246,2	33,9
HIGHLAND CATTLE					
Łódzkie	2	221	236	228,5	7,5
Mazowieckie	2	170	200	185,0	15,0
Pomorskie	2	189	200	194,5	5,5
Śląskie	18	81	164	115,0	16,1
Wielkopolskie	5	134	200	169,6	27,2
Zachodniopomorskie	16	152	260	213,0	28,0
Razem	45	81	260	165,3	28,0
LIMOUSINE					
Dolnośląskie	97	160	390	245,8	43,2
Kujawsko-pomorskie	367	198	340	266,8	27,8
Lubelskie	414	155	375	264,1	37,6
Lubuskie	512	171	351	246,1	29,8
Łódzkie	48	164	410	259,5	50,0
Małopolskie	4	245	290	271,7	17,9
Mazowieckie	308	151	430	268,2	34,0
Opolskie	63	170	360	267,6	42,5
Podkarpackie	47	192	337	254,9	29,9
Podlaskie	775	175	367	256,8	31,2
Pomorskie	186	194	340	263,7	27,7
Śląskie	79	158	380	272,2	46,5
Świętokrzyskie	66	126	320	248,5	40,4
Warmińsko-mazurskie	728	178	340	263,4	30,6
Wielkopolskie	413	150	352	263,2	35,4
Zachodniopomorskie	570	136	360	250,9	30,0
Razem	4677	126	430	259,4	33,6

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
PIEMONTESE					
Opolskie	2	216	243	229,5	13,5
Razem	2	216	243	229,5	13,5
SALERS					
Dolnośląskie	9	210	447	373,6	78,3
Zachodniopomorskie	83	175	400	291,6	47,0
Razem	92	175	447	300,2	57,0
SIMENTALER MIĘSNY					
Kujawsko-pomorskie	14	240	290	265,8	18,1
Lubelskie	6	358	400	376,5	14,8
Mazowieckie	36	220	306	266,0	25,4
Podlaskie	8	220	370	297,5	43,8
Wielkopolskie	1	235	235	235,0	0,0
Zachodniopomorskie	180	176	397	286,6	38,9
Razem	245	176	400	284,5	40,4
WELSH BLACK					
Warmińsko-mazurskie	10	170	290	247,0	34,5
Razem	10	170	290	247,0	34,5
WAGYU					
Pomorskie	1	178	178	178,0	0,0
Razem	1	178	178	178,0	0,0
RAZEM	6579	81	452	260,5	37,2

W tabelach 6 i 7 zestawiono średnie masy ciała jałówek i buhajków standaryzowane na wiek 210 dni. Masa ciała standaryzowana na 210 dni w grupie jałówek mieściła się w przedziale 82 (HI) - 500 (SM) kg, a w przypadku buhajków 81 (HI) – 452 (CH) kg. Średnia masa ciała standaryzowana na 210 dni 7535 jałówek była równa 241,2 kg, natomiast 6579 ocenianych buhajków była wyższa o blisko 20 kg i wynosiła 263,4 kg. Najwyższą średnią masą ciała na 210 dni wynoszącą odpowiednio 279 kg i 300,3 odznaczały się jałówki oraz byczki rasy SL.

Tabela 8. Średnie przyrosty dzienne (g) jałówek czystorasowych do wieku 210 dni w zależności od rasy i województwa

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
ANGUS CZARNY					
Dolnośląskie	4	905	1131	990,5	84,7
Lubelskie	8	915	1066	1000,6	45,1
Łódzkie	4	800	873	840,6	30,3
Podlaskie	2	899	1022	960,5	61,5
Wielkopolskie	6	882	905	896,3	7,5
Zachodniopomorskie	89	679	1078	855,1	95,5
Razem	113	679	1131	874,3	99,3
ANGUS CZERWONY					
Dolnośląskie	24	868	1108	975,0	78,8
Kujawsko-pomorskie	8	982	1017	1003,2	11,9
Wielkopolskie	3	898	911	906,0	5,7
Zachodniopomorskie	158	632	1285	939,7	129,3
Razem	193	632	1285	942,9	124,6
BLONDE D'AQUITAINE					
Wielkopolskie	22	921	1325	1979,9	104,9
Razem	22	921	1325	1079,9	104,9
CHAROLAISE					
Dolnośląskie	280	619	1404	977,8	144,0
Kujawsko-pomorskie	359	731	1457	1075,2	121,7
Lubelskie	78	145	1585	1072,8	191,7
Lubuskie	28	587	1301	896,0	165,0
Łódzkie	17	775	1326	946,0	143,8
Mazowieckie	67	804	1287	1035,4	132,9
Podkarpackie	4	1078	1413	1233,2	119,1
Podlaskie	5	986	1058	1011,2	24,8
Pomorskie	20	844	1121	978,5	82,1
Świętokrzyskie	2	984	1051	1017,5	33,5
Warmińsko-mazurskie	31	741	1156	941,6	119,3
Wielkopolskie	100	862	1297	1078,9	80,4
Zachodniopomorskie	47	915	1184	1046,6	75,7
Razem	1038	145	1585	1030,8	144,0
GALLOWAY					
Zachodniopomorskie	2	743	808	775,5	32,5
Razem	2	743	808	775,5	32,5

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
HEREFORD					
Dolnośląskie	8	1005	1082	1039,0	34,5
Kujawsko-pomorskie	26	813	1192	939,9	101,5
Lubelskie	19	724	1282	918,7	121,0
Lubuskie	1	870	870	870,0	0,0
Łódzkie	1	857	857	857,0	0,0
Małopolskie	1	818	818	818,0	0,0
Mazowieckie	44	673	1133	913,8	113,4
Opolskie	1	953	953	953,0	0,0
Podkarpackie	4	758	1037	899,0	106,7
Podlaskie	10	858	1143	969,8	97,5
Śląskie	2	829	943	886,0	57,0
Świętokrzyskie	5	915	1109	1016,4	79,6
Warmińsko-mazurskie	98	688	1086	835,0	66,4
Wielkopolskie	24	671	1052	965,6	98,4
Zachodniopomorskie	92	723	1136	976,6	92,2
Razem	336	671	1282	904,7	108,2
HIGHLAND CATTLE					
Łódzkie	2	827	946	886,5	59,5
Mazowieckie	2	750	756	753	3,0
Podlaskie	2	670	767	718,5	48,5
Pomorskie	3	793	816	801,6	10,2
Śląskie	18	252	541	382,7	84,9
Świętokrzyskie	1	747	747	747,0	0,0
Zachodniopomorskie	11	724	801	757,4	26,1
Razem	39	252	946	603,3	204,3
LIMOUSINE					
Dolnośląskie	113	551	1253	875,8	148,2
Kujawsko-pomorskie	331	672	1271	978,0	109,1
Lubelskie	480	595	1379	971,2	123,6
Lubuskie	537	425	1224	929,5	87,7
Łódzkie	60	534	1366	975,0	139,0
Małopolskie	7	838	1206	961,0	108,2
Mazowieckie	342	484	1386	981,1	113,9
Opolskie	83	372	1273	912,1	195,0
Podkarpackie	40	696	1213	935,3	152,6
Podlaskie	958	588	1487	971,9	100,6
Pomorskie	234	810	1182	991,4	76,4
Śląskie	81	680	1306	968,3	143,3
Świętokrzyskie	103	383	1311	978,1	163,8
Warmińsko-mazurskie	904	655	1322	955,3	65,5
Wielkopolskie	505	667	1548	1005,6	117,7
Zachodniopomorskie	652	618	1233	982,8	88,3
Razem	5430	372	1548	967,8	106,9

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
PIEMONTESE					
Opolskie	3	841	870	852,0	12,8
Razem	3	841	870	852,0	12,8
SALERS					
Dolnośląskie	5	913	1007	950,0	42,2
Zachodniopomorskie	81	708	1166	1 008,7	84,3
Razem	86	708	1166	1003,7	83,2
SIMENTALER MIĘSNY					
Kujawsko-pomorskie	13	806	1006	919,9	54,4
Lubelskie	6	1315	1520	1411,8	64,9
Mazowieckie	35	834	1145	919,8	57,3
Podkarpackie	1	917	917	917,0	0,0
Podlaskie	14	937	1350	1061,6	124,3
Wielkopolskie	1	991	991	991,0	0,0
Zachodniopomorskie	188	759	1378	1153,9	112,2
Razem	258	759	1520	1108,8	146,6
WELSH BLACK					
Opolskie	2	811	894	852,5	41,5
Warmińsko-mazurskie	13	791	1038	905,2	73,7
Razem	15	719	1038	898,2	72,5
RAZEM	7535	145	1585	974,0	123,8

Tabela 9. Średnie przyrosty dzienne (g) buhajków czystorasowych do wieku 210 dni w zależności od rasy i województwa

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
ANGUS CZARNY					
Dolnośląskie	6	867	1194	1037,6	109,7
Lubelskie	8	1000	1048	1020,7	15,2
Łódzkie	4	742	1174	994,5	174,9
Podlaskie	3	873	1170	1033,6	122,4
Wielkopolskie	5	972	1000	989,6	9,6
Zachodniopomorskie	32	612	1330	995,6	162,6
Razem	58	612	1330	1004,8	137,9
ANGUS CZERWONY					
Dolnośląskie	16	923	1232	1039,3	105,9
Kujawsko-pomorskie	5	1018	1034	1025,0	6,6
Wielkopolskie	6	991	1071	1009,6	27,9
Zachodniopomorskie	172	618	1227	989,2	112,7
Razem	199	618	1232	992,7	109,7
BLONDE D'AQUITAINE					
Wielkopolskie	19	658	1405	1091,9	193,2
Razem	19	658	1405	1091,9	193,2
CHAROLAISE					
Dolnośląskie	238	579	1746	1068,6	176,5
Kujawsko-pomorskie	324	783	1462	1095,3	112,4
Lubelskie	64	802	1558	1161,7	175,4
Lubuskie	30	309	1370	857,1	267,4
Łódzkie	20	829	1278	1050,4	105,8
Mazowieckie	43	825	1268	1107,8	88,1
Podkarpackie	4	1111	1237	1165,5	45,4
Podlaskie	5	963	1249	1064,0	99,0
Pomorskie	23	1048	1251	1158,9	66,4
Świętokrzyskie	1	1158	1158	1158,0	0,0
Warmińsko-mazurskie	31	567	1234	956,0	179,0
Wielkopolskie	92	718	1462	1095,1	127,3
Zachodniopomorskie	47	953	1370	1163,6	90,9
Razem	922	309	1746	1081,6	161,1
GALLOWAY					
Zachodniopomorskie	6	777	844	798,5	21,7
Razem	6	777	844	798,5	21,7

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
HEREFORD					
Dolnośląskie	7	1023	1105	1062,6	33,5
Kujawsko-pomorskie	35	840	1153	1014,2	68,1
Lubelskie	23	615	1338	924,2	155,7
Lubuskie	1	995	995	995,0	0,0
Łódzkie	1	1078	1078	1078,0	0,0
Mazowieckie	35	407	1164	950,7	147,3
Podkarpackie	10	749	1107	945,2	118,8
Podlaskie	12	766	1238	921,9	111,1
Śląskie	1	934	934	934,0	0,0
Świętokrzyskie	3	978	1177	1066,3	82,7
Warmińsko-mazurskie	83	795	1126	1016,2	52,0
Wielkopolskie	23	880	1271	1035,6	73,5
Zachodniopomorskie	71	814	1278	1075,0	92,1
Razem	305	407	1338	1001,3	107,2
HIGHLAND CATTLE					
Łódzkie	2	819	872	845,5	26,5
Mazowieckie	2	729	769	749,0	20,0
Pomorskie	2	828	929	878,5	50,5
Śląskie	18	337	517	408,4	50,8
Wielkopolskie	5	540	768	642,6	94,4
Zachodniopomorskie	16	660	955	857,8	79,8
Razem	45	337	955	639,9	222,0
LIMOUSINE					
Dolnośląskie	97	613	1392	982,1	158,9
Kujawsko-pomorskie	367	684	1358	1073,9	94,0
Lubelskie	414	530	1545	1064,3	148,6
Lubuskie	512	583	1488	1018,4	104,2
Łódzkie	48	633	1498	987,8	167,0
Małopolskie	4	1046	1116	1064,7	29,6
Mazowieckie	308	523	1599	1078,7	118,3
Opolskie	63	536	1222	1008,4	166,5
Podkarpackie	47	724	1366	995,4	145,7
Podlaskie	775	594	1585	1051,2	111,0
Pomorskie	186	850	1219	1088,5	54,4
Śląskie	79	719	1487	1018,9	179,0
Świętokrzyskie	66	405	1203	972,6	174,6
Warmińsko-mazurskie	728	726	1452	1068,1	70,3
Wielkopolskie	413	559	1357	1049,3	124,2
Zachodniopomorskie	570	447	1377	1041,9	107,8
Razem	4677	405	1599	1051,2	116,2

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
PIEMONTESE					
Opolskie	2	216	243	229,5	13,5
Razem	2	216	243	229,5	13,5
SALERS					
Dolnośląskie	9	210	447	373,6	78,3
Zachodniopomorskie	83	175	400	291,6	47,0
Razem	92	175	447	300,2	57,0
SIMENTALER MIĘSNY					
Kujawsko-pomorskie	14	240	290	265,8	18,1
Lubelskie	6	358	400	376,5	14,8
Mazowieckie	36	220	306	266,0	25,4
Podlaskie	8	220	370	297,5	43,8
Wielkopolskie	1	235	235	235,0	0,0
Zachodniopomorskie	180	176	397	286,6	38,9
Razem	245	176	400	284,5	40,4
WELSH BLACK					
Warmińsko-mazurskie	10	170	290	247,0	34,5
Razem	10	170	290	247,0	34,5
WAGYU					
Pomorskie	1	178	178	178,0	0,0
Razem	1	178	178	178,0	0,0
RAZEM	6579	81	452	260,5	37,2

Tabele 8 i 9 zawierają wartości średnich przyrostów dziennych jałówek i buhajków czystorasowych do 210 dnia życia. Średnie przyrosty dzienne ocenianych jałówek wynosiły 974,0 g, a buhajków 1053,5 g. Z przedstawionych danych wynika, że najwyższymi średnimi przyrostami dziennymi charakteryzowały się jałówki rasy SM przyrastające 1108,8 g na dobę oraz buhajki tej samej rasy, u których średnie dobowe przyrosty wynosiły 1224,6 g. Maksymalny dzienny przyrost masy ciała równy 1585 g u jałówek i 1746 g u buhajków odnotowano u przedstawicieli rasy CH.

5. Populacja mieszańcowa

Tabela 10. Zmiany ilościowe w mieszańcowej populacji żeńskiej bydła mięsnego w latach 2001-2010

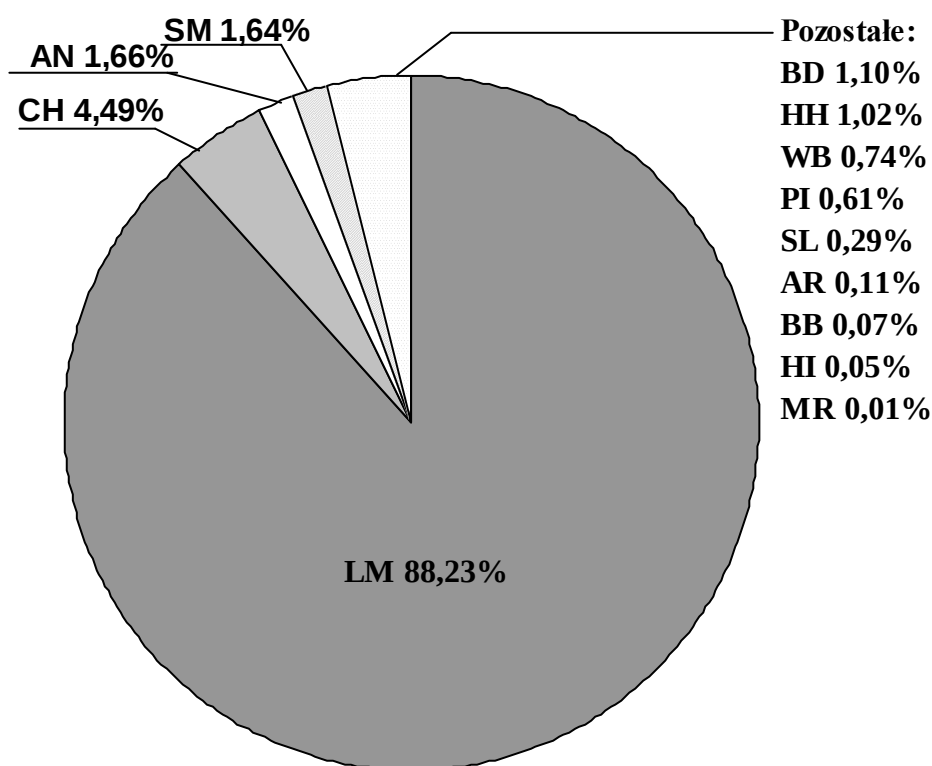
Rasa	Rok									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007*	2008	2009	2010
AN	214	136	188	579	137	189	113	121	94	126
AR							27	34	15	8
BB	-	-	-	-	-	-	-	-	3	5
BD	151	158	233	134	161	201	111	112	77	83
CH	770	885	1007	1002	1057	1098	983	998	490	340
HH	781	499	634	488	470	482	280	245	105	77
HI	-	-	-	-	-	-	3	4	5	4
LM	6837	6564	6925	8125	9073	10108	9070	10142	6682	6684
MR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
PI	141	59	136	260	373	398	369	46	41	46
SL	-	-	-	-	1	23	36	38	22	22
SM	741	555	140	187	302	456	283	296	123	124
WB	113	112	119	150	136	145	58	61	54	56
RAZEM	9748	8968	9382	10925	11710	13100	11676	12097	7711	7576

* - zestawienie obejmuje tylko krowy

Podobnie jak w przypadku populacji czystorasowej (tabela 3) do roku 2006 w zestawieniu uwzględniano krowy i jałówki, a od roku 2007 dane obejmują jedynie liczbę krów. Analogicznie jak w przypadku populacji czystorasowej liczba krów mieszańców w roku 2007 nie uległa zmniejszeniu w porównaniu do roku poprzedniego, a uzyskana wartość jest skutkiem zmiany w przedstawianiu wyników.

W roku 2010 wielkość żeńskiej populacji mieszańcowej znajdującej się pod oceną zmniejszyła się o 1,75% w stosunku do roku 2009.

Wykres 2. Udział poszczególnych ras w mieszańcowej populacji żeńskiej bydła mięsnego w roku 2010

Jak wynika z wykresu 2 przedstawiającego udział poszczególnych ras w mieszańcowej populacji żeńskiej bydła mięsnego w roku 2010, podobnie jak w latach poprzednich oraz w populacji czystorasowej największy udział miały zwierzęta LM (88,23%). W porównaniu z rokiem 2009 udział mieszańców rasy LM wzrósł o 1,57%. Drugą co do wielkości grupę stanowiły krowy mieszańce rasy CH, jednak ich udział był prawie dwudziestokrotnie mniejszy, wynosił jedynie 4,49% i zmniejszył się o 1,86% w stosunku do roku poprzedniego. Pozostałe 7,28% stanowiły krowy mieszańce ras AN, SM, BD, HH, WB, PI, SL, AR, BB, HI i MR.

5.1. Masa ciała cieląt po urodzeniu oraz przyrosty dobowe młodzięży

**Tabela 11. Średnie masy ciała (kg) cieląt po urodzeniu w zależności od rasy
w poszczególnych województwach – jałówki mieszańcowe**

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
ANGUS CZARNY					
Kujawsko-pomorskie	1	34	34	34,0	0,0
Lubelskie	21	30	35	32,3	1,4
Wielkopolskie	12	30	35	32,1	1,4
Zachodniopomorskie	12	29	47	40,0	6,1
Razem	46	29	47	34,3	4,8
ANGUS CZERWONY					
Dolnośląskie	1	32	32	32,0	0,0
Kujawsko-pomorskie	4	34	36	34,7	0,8
Wielkopolskie	8	30	32	31,2	0,8
Zachodniopomorskie	2	33	34	33,5	0,5
Razem	15	30	36	32,5	1,7
BLONDE D'AQUITAINE					
Łódzkie	1	38	38	38,0	0,0
Śląskie	1	40	40	40,0	0,0
Wielkopolskie	26	35	58	39,1	4,3
Razem	28	35	58	39,1	4,2
CHAROLAISE					
Dolnośląskie	71	30	58	39,8	4,6
Kujawsko-pomorskie	19	35	45	39,4	2,6
Lubelskie	1	50	50	50,0	0,0
Łódzkie	6	34	42	37,0	2,7
Mazowieckie	4	35	43	39,0	3,1
Opolskie	3	28	30	28,6	0,9
Podlaskie	19	26	42	31,1	3,9
Pomorskie	2	40	42	41,0	1,0
Wielkopolskie	8	35	49	40,1	4,2
Zachodniopomorskie	19	34	41	37,5	2,2
Razem	152	26	58	38,1	5,1
HEREFORD					
Kujawsko-pomorskie	4	32	35	33,0	1,2
Lubelskie	1	36	36	36,0	0,0
Lubuskie	3	35	36	35,6	0,4
Łódzkie	1	28	28	28,0	0,0
Mazowieckie	5	28	35	31,0	2,6
Podkarpackie	3	33	39	36,6	2,6
Zachodniopomorskie	2	38	39	36,6	2,6
Razem	19	28	39	33,9	3,4

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
HIGHLAND CATTLE					
Łódzkie	1	22	22	22	0,0
Zachodniopomorskie	3	24	26	25,0	0,8
Razem	4	22	26	24,2	1,4
LIMOUSINE					
Dolnośląskie	114	25	42	36,6	2,8
Kujawsko-pomorskie	194	27	46	36,5	3,3
Lubelskie	145	20	39	31,8	3,2
Lubuskie	486	20	45	36,0	3,3
Łódzkie	70	26	50	33,3	4,1
Małopolskie	3	31	35	33,3	1,6
Mazowieckie	41	32	42	36,4	2,8
Opolskie	75	22	50	36,5	4,5
Podkarpackie	18	20	41	27,0	5,8
Podlaskie	302	20	44	31,7	3,9
Pomorskie	222	25	45	34,2	2,6
Śląskie	19	28	41	33,7	2,8
Świętokrzyskie	6	32	38	35,0	2,0
Warmińsko-mazurskie	947	25	52	34,3	2,9
Wielkopolskie	362	25	48	35,9	3,5
Zachodniopomorskie	261	19	46	35,7	3,5
Razem	3265	19	52	34,7	3,7
PIEMONTESE					
Dolnośląskie	1	40	40	40,0	0,0
Mazowieckie	2	30	34	32,0	2,0
Opolskie	1	30	30	30,0	0,0
Podlaskie	13	20	63	32,7	9,9
Podlaskie Zach	5	36	44	40,0	3,0
Razem	22	20	63	34,5	8,4
SALERS					
Warmińsko-mazurskie	4	30	35	32,7	1,9
Razem	4	30	35	32,7	1,9
SIMENTALER MIĘSNY					
Lubuskie	7	34	38	36,1	1,5
Łódzkie	2	15	27	21,0	6,0
Opolskie	7	28	32	30,1	1,5
Podkarpackie	1	47	47	47,0	0,0
Wielkopolskie	2	33	35	34,0	1,0
Zachodniopomorskie	26	31	40	37,1	1,9
Razem	45	15	47	35,2	4,8

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
WELSH BLACK					
Warmińsko-mazurskie	11	24	34	29,9	2,4
Razem	11	24	34	29,9	2,4
WAGYU					
Pomorskie	10	21	45	31,5	6,9
Razem	10	21	45	31,5	6,9
RAZEM	3620	15	63	34,8	3,9

**Tabela 12. Średnie masy ciała (kg) cieląt po urodzeniu w zależności od rasy
w poszczególnych województwach – buhajki mieszańcowe**

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
ANGUS CZARNY					
Kujawsko-pomorskie	1	37	37	37,0	0,0
Lubelskie	40	26	38	32,8	2,5
Łódzkie	1	31	31	31,0	0,0
Warmińsko-mazurskie	1	38	38	38,0	0,0
Wielkopolskie	1	35	35	35,0	0,0
Zachodniopomorskie	8	28	43	38,8	4,7
Razem	52	26	43	33,9	3,6
ANGUS CZERWONY					
Dolnośląskie	4	29	34	31,5	1,8
Kujawsko-pomorskie	3	34	37	35,0	1,4
Wielkopolskie	9	35	37	36,1	0,5
Zachodniopomorskie	9	25	42	34,3	4,6
Razem	25	25	42	34,6	3,3
BLONDE D'AQUITAINE					
Łódzkie	1	40	40	40,0	0,0
Wielkopolskie	24	34	57	41,5	5,3
Razem	25	34	57	41,5	5,2

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
CHAROLAISE					
Dolnośląskie	50	36	62	41,9	4,7
Kujawsko-pomorskie	23	31	47	41,0	4,1
Lubelskie	4	49	56	52,5	2,5
Łódzkie	5	41	50	45,4	3,8
Mazowieckie	1	42	42	42,0	0,0
Opolskie	5	28	31	29,8	0,9
Podlaskie	9	28	44	36,4	4,0
Pomorskie	1	43	43	43,0	0,0
Wielkopolskie	1	43	43	43,0	0,0
Zachodniopomorskie	7	39	44	41,8	1,7
Razem	106	28	62	41,2	5,5
HEREFORD					
Dolnośląskie	1	36	36	36,0	0,0
Kujawsko-pomorskie	4	39	55	43,7	6,5
Lubelskie	3	33	43	36,3	4,7
Lubuskie	2	37	38	37,5	0,5
Mazowieckie	6	29	40	32,1	3,6
Podkarpackie	2	35	42	38,5	3,5
Podlaskie	2	40	44	42,0	2,0
Razem	20	29	55	37,4	6,0
HIGHLAND CATTLE					
Świętokrzyskie	1	30	30	30,0	0,0
Wielkopolskie	1	32	32	32,0	0,0
Razem	2	30	32	31,0	1,0
LIMOUSINE					
Dolnośląskie	76	30	47	38,6	2,9
Kujawsko-pomorskie	172	25	65	38,8	4,9
Lubelskie	140	25	45	32,8	3,0
Lubuskie	471	22	60	37,3	3,0
Łódzkie	45	24	48	35,6	5,1
Małopolskie	2	31	33	32,0	1,0
Mazowieckie	46	35	46	38,2	2,3
Opolskie	71	27	52	39,7	4,6
Podkarpackie	17	22	37	27,1	3,1
Podlaskie	340	22	46	36,4	5,2
Pomorskie	189	23	45	35,2	3,4
Śląskie	18	27	45	36,0	5,0
Warmińsko-mazurskie	947	27	55	36,6	3,7
Wielkopolskie	314	27	51	37,4	4,3
Zachodniopomorskie	221	23	52	37,4	3,9
Razem	3069	22	65	36,8	4,2

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
PIEMONTESE					
Mazowieckie	5	30	40	35,4	3,3
Opolskie	1	35	35	35,0	0,0
Podlaskie	7	36	44	40,2	2,2
Razem	13	30	44	38,0	3,6
SALERS					
Warmińsko-mazurskie	1	33	33	33,0	0,0
Razem	1	33	33	33,0	0,0
SIMENTALER MIĘSNY					
Lubuskie	3	39	40	39,3	0,4
Łódzkie	2	20	32	26,0	6,0
Opolskie	5	30	34	32,0	1,2
Podlaskie	1	45	45	45,0	0,0
Wielkopolskie	8	34	38	35,7	1,2
Zachodniopomorskie	23	31	45	37,7	3,3
Razem	42	20	45	36,4	4,4
WELSH BLACK					
Warmińsko-mazurskie	10	28	37	32,0	2,4
Razem	10	28	37	32,0	2,4
WAGYU					
Pomorskie	10	29	53	39,7	7,1
Razem	10	29	53	39,7	7,1
RAZEM	3375	20	65	36,9	4,4

W tabelach 11 i 12 zestawiono średnie masy ciała po urodzeniu jałówek i buhajków mieszańcowych. Ocenie poddano 3620 jałówek, u których masa urodzeniowa wahała się w granicach 15-63 kg oraz 3375 buhajków u których wartość tej cechy mieściła się w przedziale 20-65 kg. Średnia masa ciała po urodzeniu wynosiła 34,8 kg u jałówek i 36,9 kg u buhajków. Najwyższą średnią urodzeniową masą ciała wynoszącą 39,1 kg u jałówek i 41,5 kg u buhajków odznaczały się cielęta rasy BD. Najniższa średnia masa ciała po urodzeniu wynosząca 24,2 kg u cieliczek i 31 kg u byczków została stwierdzona u cieląt rasy HI.

Tabela 13. Średnie masy ciała (kg) jałówek mieszańcowych w wieku 210 dni w zależności od rasy i województwa

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
ANGUS CZARNY					
Dolnośląskie	2	170	198	184,0	14,0
Lubelskie	18	150	274	188,5	34,6
Wielkopolskie	12	189	257	236,4	23,4
Zachodniopomorskie	11	181	275	228,7	23,4
Razem	43	150	275	211,3	36,2
ANGUS CZERWONY					
Dolnośląskie	1	208	208	208,0	0,0
Kujawsko-pomorskie	5	218	284	242,8	22,6
Wielkopolskie	8	196	254	241,1	17,4
Zachodniopomorskie	1	219	219	219,0	0,0
Razem	15	196	284	238,0	20,7
BLONDE D'AQUITAINE					
Wielkopolskie	23	180	300	254,2	31,0
Razem	23	180	300	254,2	31,0
CHAROLAISE					
Dolnośląskie	71	150	330	258,8	47,1
Kujawsko-pomorskie	36	225	301	273,5	19,4
Lubelskie	1	277	277	277,0	0,0
Lubuskie	1	260	260	260,0	0,0
Łódzkie	4	242	312	275,0	24,8
Mazowieckie	2	240	245	242,5	2,5
Podlaskie	21	190	232	214,7	9,5
Pomorskie	4	224	260	244,6	15,1
Świętokrzyskie	1	254	254	254,0	0,0
Wielkopolskie	8	258	310	277,6	16,9
Zachodniopomorskie	17	210	270	228,8	19,9
Razem	166	150	330	252,8	36,6
HEREFORD					
Kujawsko-pomorskie	2	239	243	241,0	2,0
Lubelskie	3	175	245	209,0	28,6
Lubuskie	4	201	248	221,7	18,2
Łódzkie	1	150	150	150,0	0,0
Mazowieckie	4	174	270	242,2	39,5
Podkarpackie	2	198	270	234,0	36,0
Zachodniopomorskie	2	270	272	271,0	1,0
Razem	18	150	272	229,1	37,1
HIGHLAND CATTLE					
Łódzkie	1	264	264	264,0	0,0
Zachodniopomorskie	4	158	166	161,6	3,2
Razem	5	158	264	187,2	44,4

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
LIMOUSINE					
Dolnośląskie	128	157	400	235,1	40,3
Kujawsko-pomorskie	192	180	315	252,9	33,1
Lubelskie	125	160	395	236,9	34,9
Lubuskie	497	160	335	223,1	24,3
Łódzkie	65	150	327	221,6	39,4
Małopolskie	5	236	273	258,4	14,0
Mazowieckie	42	159	300	241,3	33,4
Opolskie	81	167	290	231,6	28,4
Podkarpackie	20	195	320	248,9	32,3
Podlaskie	263	170	302	221,1	25,8
Pomorskie	224	176	318	242,9	30,0
Śląskie	18	193	249	221,1	15,9
Świętokrzyskie	4	240	263	251,2	9,9
Warmińsko-mazurskie	860	171	310	232,3	27,6
Wielkopolskie	340	160	310	235,8	26,3
Zachodniopomorskie	251	169	315	246,1	30,2
Razem	3115	150	400	233,8	30,2
PIEMONTESE					
Mazowieckie	3	230	250	241,6	8,4
Podlaskie	12	210	320	257,0	30,5
Razem	15	210	320	254,0	28,2
SALERS					
Warmińsko-mazurskie	5	185	246	214,0	26,8
Razem	5	185	246	214,0	26,8
SIMENTALER MIĘSNY					
Łódzkie	1	205	205	205,0	0,0
Opolskie	8	143	332	234,2	62,0
Podkarpackie	2	215	288	251,5	36,5
Podlaskie	3	270	300	286,6	12,4
Wielkopolskie	3	237	268	252,5	15,5
Zachodniopomorskie	32	220	308	259,4	24,0
Razem	49	143	332	254,5	37,4
WELSH BLACK					
Warmińsko-mazurskie	9	164	240	206,4	26,3
Razem	9	164	240	206,4	26,3
WAGYU					
Pomorskie	9	148	245	189,8	29,2
Razem	9	148	245	189,8	29,2
RAZEM	3472	143	400	234,3	31,4

Tabela 14. Średnie masy ciała (kg) buhajków mieszańcowych w wieku 210 dni w zależności od rasy i województwa

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
ANGUS CZARNY					
Lubelskie	23	160	280	200,4	34,1
Łódzkie	1	210	210	210,0	0,0
Warmińsko-mazurskie	2	245	270	257,5	12,5
Wielkopolskie	3	214	281	256,3	30,0
Zachodniopomorskie	3	217	263	233,0	21,2
Razem	32	160	281	212,5	37,7
ANGUS CZERWONY					
Dolnośląskie	4	220	260	243,3	16,9
Kujawsko-pomorskie	8	206	282	248,1	23,6
Wielkopolskie	9	210	279	259,1	19,9
Zachodniopomorskie	3	213	286	238	33,9
Razem	24	206	286	250,4	24,3
BLONDE D'AQUITAINE					
Wielkopolskie	28	175	345	289,9	42,8
Razem	28	175	345	289,9	42,8
CHAROLAISE					
Dolnośląskie	60	180	375	258,7	51,1
Kujawsko-pomorskie	28	251	301	280,6	11,5
Lubelskie	3	275	321	292,0	20,6
Łódzkie	8	305	380	342,5	37,5
Mazowieckie	2	314	330	322,0	8,0
Opolskie	6	189	245	215,1	22,5
Podlaskie	13	192	270	220,9	22,8
Pomorskie	2	306	309	307,5	1,5
Zachodniopomorskie	8	233	279	261,6	20,4
Razem	130	180	380	262,6	42,8
GALLAWAY					
Zachodniopomorskie	1	137	137	137,0	0,0
Razem	1	137	137	137,0	0,0
HEREFORD					
Dolnośląskie	6	245	280	262,5	17,5
Kujawsko-pomorskie	3	210	267	243,3	24,2
Lubelskie	2	218	265	241,5	23,5
Lubuskie	1	239	239	239,0	0,0
Łódzkie	2	185	311	248,0	63,0
Mazowieckie	1	290	290	290,0	0,0
Podkarpackie	2	239	261	250,0	11,0
Podlaskie	1	250	250	250,0	0,0
Zachodniopomorskie	2	215	221	218,0	3,0
Razem	20	185	311	246,8	31,5

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
HIGHLAND CATTLE					
Zachodniopomorskie	1	230	230	230,0	0,0
Razem	1	230	230	230,0	0,0
LIMOUSINE					
Dolnośląskie	87	135	384	251,8	40,3
Kujawsko-pomorskie	178	212	370	276,5	23,0
Lubelskie	115	180	410	253,3	36,2
Lubuskie	466	175	370	238,8	29,8
Łódzkie	49	163	300	237,7	34,1
Małopolskie	2	247	295	271,0	24,0
Mazowieckie	46	195	330	260,1	34,1
Opolskie	58	170	323	244,7	34,5
Podkarpackie	4	155	253	203,5	46,1
Podlaskie	295	180	330	236,5	30,6
Pomorskie	153	195	320	266,5	25,6
Śląskie	13	198	280	237,5	22,0
Warmińsko-mazurskie	808	165	332	262,6	32,1
Wielkopolskie	319	155	415	252,4	36,3
Zachodniopomorskie	183	195	350	260,2	31,0
Razem	2776	135	415	254,8	34,0
PIEMONTESE					
Łódzkie	1	287	287	287,0	0,0
Mazowieckie	2	260	280	270,0	10,0
Podlaskie	7	220	340	272,8	37,6
Pomorskie	1	298	298	298,0	0,0
Razem	11	220	340	275,9	31,4
SALERS					
Warmińsko-mazurskie	1	270	270	270,0	0,0
Razem	1	270	270	270,0	0,0
SIMENTALER MIEŚNY					
Łódzkie	1	231	231	231,0	0,0
Opolskie	4	145	258	192,0	45,4
Wielkopolskie	8	251	262	254,7	3,4
Zachodniopomorskie	33	180	296	255,0	26,2
Razem	46	145	296	247,1	33,1
WELSH BLACK					
Warmińsko-mazurskie	6	222	280	253,0	22,7
Razem	6	222	280	253,0	22,7
WAGYU					
Pomorskie	8	202	247	224,3	16,3
Razem	8	202	247	224,3	16,3
RAZEM	3084	135	415	254,5	34,9

W tabelach 13 oraz 14 przedstawiono średnie masy ciała jałówek i buhajków mieszańcowych standaryzowane na wiek 210 dni. Masa ciała 3472 jałówek standaryzowana na 210 dni mieściła się w przedziale 143 – 400 kg. Wśród 3084 ocenianych byczków cecha ta przybierała wartości od 135 do 415 kg. Średnia masa ciała jałówek standaryzowana na wiek 210 dni wynosiła 234,3 kg, a buhajków 254,5 kg. Najwyższe średnie masy ciała w wieku 210 dni zaobserwowano u jałówek mieszańców rasy SM (254,5 kg) i buhajków mieszańców rasy BD (289,9 kg).

**Tabela 15. Średnie przyrosty dzienne (g) jałówek mieszańcowych do wieku 210 dni
w zależności od rasy i województwa**

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
ANGUS CZARNY					
Dolnośląskie	2	773	961	867,0	94,0
Lubelskie	18	563	815	676,8	72,8
Wielkopolskie	12	877	911	895,3	10,0
Zachodniopomorskie	11	796	1171	902,0	95,9
Razem	43	563	1171	802,1	130,1
ANGUS CZERWONY					
Dolnośląskie	1	1023	1023	1023,0	1023,0
Kujawsko-pomorskie	5	977	1010	992,2	11,2
Wielkopolskie	8	887	916	903,6	7,6
Zachodniopomorskie	1	857	857	857,0	0,0
Razem	15	857	1023	938,0	51,0
BLONDE D'AQUITAINE					
Wielkopolskie	23	690	1272	986,7	139,5
Razem	23	690	1272	986,7	139,5
CHAROLAISE					
Dolnośląskie	71	461	1421	1078,8	236,6
Kujawsko-pomorskie	36	749	1209	992,7	83,6
Lubelskie	1	1234	1234	1234,0	0,0
Lubuskie	1	1038	1038	1038,0	0,0
Łódzkie	4	958	1099	1010,7	52,9
Mazowieckie	2	1041	1174	1107,5	66,5
Podlaskie	21	976	1053	1019,0	22,4
Pomorskie	4	900	986	946,3	35,4
Świętokrzyskie	1	914	914	914,0	0,0
Wielkopolskie	8	964	1286	1079,6	100,1
Zachodniopomorskie	17	971	1155	1024,1	62,9
Razem	166	461	1421	1032,7	143,1
HEREFORD					
Kujawsko-pomorskie	2	872	1000	936,0	64,0
Lubelskie	3	598	853	737,0	105,3
Lubuskie	4	851	989	905,7	57,6
Łódzkie	1	547	547	547,0	0,0
Mazowieckie	4	621	1093	899,2	172,5
Podkarpackie	2	964	1044	1004,0	40,0
Zachodniopomorskie	2	920	936	928,0	8,0
Razem	18	547	1093	873,0	148,0
HIGHLAND CATTLE					
Łódzkie	1	840	840	840,0	0,0
Zachodniopomorskie	4	770	789	779,3	7,7
Razem	5	770	840	794,5	27,1

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
LIMOUSINE					
Dolnośląskie	128	537	1257	927,6	171,8
Kujawsko-pomorskie	192	655	1170	965,5	85,4
Lubelskie	125	549	1461	954,8	127,8
Lubuskie	497	565	1251	936,4	91,6
Łódzkie	65	554	1204	856,2	126,5
Małopolskie	5	861	1074	944,6	70,1
Mazowieckie	42	655	1171	983,0	132,2
Opolskie	81	498	1206	875,3	119,3
Podkarpackie	20	710	1454	1122,3	222,4
Podlaskie	263	749	1257	983,4	56,0
Pomorskie	224	765	1234	993,2	82,0
Śląskie	18	645	1181	895,5	124,1
Świętokrzyskie	4	977	1147	1074,2	64,7
Warmińsko-mazurskie	860	644	1124	928,2	53,6
Wielkopolskie	340	632	1267	970,2	104,9
Zachodniopomorskie	251	738	1283	996,8	74,6
Razem	3115	498	1461	951,1	94,1
PIEMONTESE					
Mazowieckie	3	970	1075	1026,3	43,2
Podlaskie	12	830	1324	978,5	148,0
Razem	15	830	1324	988,0	135,1
SALERS					
Warmińsko-mazurskie	5	887	1240	984,2	148,1
Razem	5	887	1240	984,2	148,1
SIMENTALER MIĘSNY					
Łódzkie	1	792	792	792,0	0,0
Opolskie	8	749	1073	895,1	112,3
Podkarpackie	2	690	1016	853,0	163,0
Podlaskie	3	928	1040	992,0	47,1
Wielkopolskie	3	1013	1015	1014,0	1,0
Zachodniopomorskie	32	931	1190	1047,2	61,3
Razem	49	690	1190	997,4	108,1
WELSH BLACK					
Warmińsko-mazurskie	9	711	917	833,2	69,8
Razem	9	711	917	833,2	69,8
WAGYU					
Pomorskie	9	518	958	770,8	127,6
Razem	9	518	958	770,8	127,6
RAZEM	3472	461	1461	951,1	102,6

Tabela 16. Średnie przyrosty dzienne (g) buhajków mieszańcowych do wieku 210 dni w zależności od rasy i województwa

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
ANGUS CZARNY					
Lubelskie	23	594	965	730,9	99,2
Łódzkie	1	909	909	909,0	0,0
Warmińsko-mazurskie	2	1013	1051	1032,0	19,0
Wielkopolskie	3	980	1000	988,0	8,6
Zachodniopomorskie	3	893	1023	955,6	53,1
Razem	32	893	1051	800,5	141,8
ANGUS CZERWONY					
Dolnośląskie	4	958	1151	1065,3	80,2
Kujawsko-pomorskie	8	995	1061	1015,1	21,5
Wielkopolskie	9	986	1006	995,3	5,6
Zachodniopomorskie	3	1065	1135	1092,6	30,4
Razem	24	958	1151	1024,0	48,1
BLONDE D'AQUITAINE					
Wielkopolskie	28	706	1485	1118,6	191,0
Razem	28	706	1485	1118,6	191,0
CHAROLAISE					
Dolnośląskie	60	746	1685	1120,6	238,0
Kujawsko-pomorskie	28	831	1406	1023,1	130,8
Lubelskie	3	1194	1242	1221,3	20,1
Łódzkie	8	1012	1119	1065,5	53,5
Mazowieckie	2	1118	1500	1309,0	191,0
Opolskie	6	885	1019	932,1	46,6
Podlaskie	13	952	1215	1028,0	57,9
Pomorskie	2	1084	1090	1087	3,0
Zachodniopomorskie	8	987	1073	1020,0	37,8
Razem	130	746	1685	1056,7	160,7
GALLAWAY					
Zachodniopomorskie	1	603	603	603,0	0,0
Razem	1	603	603	603,0	0,0
HEREFORD					
Dolnośląskie	6	1130	1241	1185,5	55,5
Kujawsko-pomorskie	3	825	929	884,0	43,5
Lubelskie	2	826	979	902,5	76,5
Lubuskie	1	1086	1086	1086,0	0,0
Łódzkie	2	894	1263	1078,5	184,5
Mazowieckie	1	1174	1174	1174,0	0,0
Podkarpackie	2	907	1014	960,5	53,5
Podlaskie	1	946	946	946,0	0,0
Zachodniopomorskie	2	841	864	852,5	11,5
Razem	20	825	1263	988,5	142,1

Województwo	N	Minimum	Maksimum	Średnia	Odchylenie
HIGHLAND CATTLE					
Zachodniopomorskie	1	806	806	806,0	0,0
Razem	1	806	806	806,0	0,0
LIMOUSINE					
Dolnośląskie	87	641	1339	968,2	157,0
Kujawsko-pomorskie	178	756	1328	1049,1	88,1
Lubelskie	115	702	1506	1024,1	136,5
Lubuskie	466	626	1401	1006,3	94,7
Łódzkie	49	718	1152	932,9	102,4
Małopolskie	2	1052	1168	1110,0	58,0
Mazowieckie	46	913	1221	1093,3	67,9
Opolskie	58	727	1376	995,8	134,4
Podkarpackie	4	511	1177	802,0	297,0
Podlaskie	295	751	1395	1020,7	83,0
Pomorskie	153	919	1188	1086,1	43,9
Śląskie	13	748	1098	937,7	87,5
Warmińsko-mazurskie	808	701	1358	1055,2	65,2
Wielkopolskie	319	642	1563	1029,7	131,7
Zachodniopomorskie	183	818	1302	1063,9	92,5
Razem	2776	511	1563	1037,2	97,7
PIEMONTESE					
Łódzkie	1	1036	1036	1036,0	0,0
Mazowieckie	2	1046	1106	1076,0	30,0
Podlaskie	7	962	1211	1066,8	90,0
Pomorskie	1	1072	1072	1072,0	0,0
Razem	11	962	1211	1066,1	73,6
SALERS					
Warmińsko-mazurskie	1	1139	1139	1139,0	0,0
Razem	1	1139	1139	1139,0	0,0
SIMENTALER MIĘSNY					
Łódzkie	1	879	879	879,0	0,0
Opolskie	4	777	1098	952,5	120,3
Wielkopolskie	8	1000	1064	1017,0	20,2
Zachodniopomorskie	33	839	1219	1071,3	101,1
Razem	46	777	1219	1041,4	104,0
WELSH BLACK					
Warmińsko-mazurskie	6	979	1121	1055,6	47,0
Razem	6	979	1121	1055,6	47,0
WAGYU					
Pomorskie	8	833	1012	912,7	63,5
Razem	8	833	1012	912,7	63,5
RAZEM	3084	511	1685	1034,5	106,1

Z tabel 15 i 16 przedstawiających średnie przyrosty dzienne jałówek i buhajków mieszańcowych do 210 dnia życia wynika, że jałówki przyrastały średnio 951,1 g, a buhajki 1034,5 g na dobę. Najwyższe średnie przyrosty dzienne stwierdzono u jałówek mieszańców CH (1032,7 g) oraz byczków mieszańców SL (1139,0 g). Maksymalne dobowe przyrosty stwierdzono u jałówek mieszańców rasy LM – 1461 g oraz u buhajków mieszańców rasy CH - 1685 g.

6. Rozkład wycieleń w populacji czystorasowej i mieszańcowej

Tabela 17. Terminy wycieleń krów czystorasowych w zależności od rasy

Rasa		Miesiąc												Liczba krów
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
AN	N	46	64	63	54	42	21	26	9	5	5	5	24	364
	%	12,6	17,6	17,3	14,8	11,5	5,8	7,1	2,5	1,4	1,4	1,4	6,6	
AR	N	71	75	60	29	4	1	9	5	2	4	99	101	460
	%	15,4	16,3	13,0	6,3	0,9	0,2	2,0	1,1	0,4	0,9	21,5	22,0	
BD	N	4	2	3	4	1	-	2	-	-	-	7	3	26
	%	15,4	7,7	11,5	15,4	3,0	-	7,7	-	-	-	26,9	11,5	
CH	N	191	192	268	299	270	231	168	115	109	110	142	136	2231
	%	8,6	8,6	12,0	13,4	12,1	10,4	7,5	5,2	4,9	4,9	6,4	6,1	
GA	N	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	3
	%	-	-	-	-	-	-	-	100,0	-	-	-	-	
HH	N	50	61	206	135	62	63	66	22	25	26	56	86	858
	%	5,8	7,1	24,0	15,7	7,2	7,3	7,7	2,6	2,9	3,0	6,5	10,0	
HI	N	9	2	18	24	19	6	6	6	4	1	-	6	101
	%	8,9	2,0	17,8	23,8	18,8	5,9	5,9	5,9	4,0	1,0	-	5,9	
LM	N	739	762	1175	1581	1201	835	694	591	550	447	533	580	9688
	%	7,6	7,9	12,1	16,3	12,4	8,6	7,2	6,1	5,7	4,6	5,5	6,0	
PI	N	-	-	2	3	1	-	-	-	-	-	-	-	6
	%	-	-	33,3	50,0	16,7	-	-	-	-	-	-	-	
SL	N	69	21	44	16	31	30	22	26	24	18	14	67	382
	%	18,1	5,5	11,5	4,2	8,1	7,9	5,8	6,8	6,3	4,7	3,7	17,5	
SM	N	151	67	110	88	41	38	18	7	6	8	36	49	619
	%	24,4	10,8	17,8	14,2	6,6	6,1	2,9	1,1	1,0	1,3	5,8	7,9	
WB	N	5	4	6	3	3	3	-	-	8	5	4	-	41
	%	12,2	9,8	14,6	7,3	7,3	7,3	-	-	19,5	12,2	9,8	-	
WY	N	-	-	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	%	-	-	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
RAZEM	N	1335	1250	1956	2236	1675	1228	1011	784	733	624	896	1052	14780
	%	9,0	8,5	13,2	15,1	11,3	8,3	6,8	5,3	5,0	4,2	6,1	7,1	

Tabela 18. Terminy wycieleń krów mieszańcowych w zależności od rasy

Rasa		Miesiąc												Liczba krów
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
AN	N	12	22	9	20	12	8	8	1	1	-	4	18	115
	%	10,4	19,1	7,8	17,4	10,4	7,0	7,0	0,9	0,9	-	3,5	15,7	
AR	N	3	2	1	1	-	-	1	1	-	1	1	-	11
	%	27,3	18,2	9,1	9,1	-	-	9,1	9,1	-	9,1	9,1	-	
BB	N	-	2	-	-	2	2	-	3	-	2	-	-	11
	%	-	18,2	-	-	18,2	18,2	-	27,3	-	18,2	-	-	
BD	N	7	8	7	13	5	6	-	-	-	1	18	16	81
	%	8,6	9,9	8,6	16,0	6,2	7,4	-	-	-	1,2	22,2	19,8	
CH	N	43	46	57	55	63	31	21	7	8	15	20	45	411
	%	10,5	11,2	13,9	13,4	15,3	7,5	5,1	1,7	1,9	3,6	4,9	10,9	
HH	N	3	2	16	14	8	3	7	1	3	-	6	2	65
	%	4,6	3,1	24,6	21,5	12,3	4,6	10,8	1,5	4,6	-	9,2	3,1	
HI	N	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	2
	%	-	-	-	-	50,0	-	-	-	-	-	50,0	-	
LM	N	544	562	904	1102	907	714	457	324	315	264	283	308	6684
	%	8,1	8,4	13,5	16,5	13,6	10,7	6,8	4,8	4,7	3,9	4,2	4,6	
MR	N	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
	%	-	-	-	-	-	-	100,0	-	-	-	-	-	
PI	N	3	2	4	-	2	5	1	4	5	2	2	10	40
	%	7,5	5,0	10,0	-	5,0	12,5	2,5	10,0	12,5	5,0	5,0	25,0	
SL	N	4	2	2	-	-	-	1	1	2	1	1	-	14
	%	28,6	14,3	14,3	-	-	-	7,1	7,1	14,3	7,1	7,1	-	
SM	N	3	14	13	6	10	6	5	5	4	3	2	6	77
	%	3,9	18,2	16,9	7,8	13,0	7,8	6,5	6,5	5,2	3,9	2,6	7,8	
WB	N	7	3	11	-	5	4	2	4	6	1	2	2	47
	%	14,9	6,4	23,4	-	10,6	8,5	4,3	8,5	12,8	2,1	4,3	4,3	
WY	N	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	4
	%	-	-	-	-	-	-	-	50	50	-	-	-	
RAZEM	N	629	665	1024	1211	1015	779	504	353	346	290	340	407	7563
	%	0,08	0,09	0,14	0,16	0,13	0,1	0,07	0,05	0,05	0,04	0,04	0,05	

W populacji czystorasowej (tabela 17), w optymalnym okresie, czyli od stycznia do maja 2010 roku wycieliło się 8452 krów czyli 57,19%. Udział krów cielących się w zalecany terminie w porównaniu z rokiem poprzednim (2009) zwiększył się o 2,19%. Jednak aż 42,81% krów wydało na świat potomstwo w drugiej połowie roku, co niekorzystnie wpływa na możliwość wykorzystania pastwiska przez cielęta, a tym samym skutkuje mniejszymi przyrostami dobowymi tych cieląt.

W przypadku krów mieszańców (tabela 18) od stycznia do maja wycieliło się 4544 krów czyli 60,08%, co oznacza, że pozostałe 39,92% urodzonych cieląt w niewielkim stopniu mogło korzystać z pastwiska. Odsetek krów mieszańcowych cielących się w optymalnym okresie zwiększył się nieznacznie (o 0,45%) w stosunku do roku poprzedniego.

Uzyskane wyniki po raz kolejny pokazały konieczność przypominania i podkreślania hodowcom istotnego znaczenia właściwego terminu wycielenia oraz przedstawiania wynikających z niego korzyści ekonomicznych.

W okresie letnim podstawą żywienia bydła mięsnego jest pastwisko. Aby cielęta przebywające z matkami na pastwisku mogły jak najlepiej wykorzystać składniki runi, ważny jest termin wycielenia. W polskich warunkach klimatycznych najlepsze efekty odchowu cieląt ras mięsnych można uzyskać przy zimowych i wczesnowiosennych wcieleniach krów. Zdolność wykorzystania składników runi pastwiskowej przez cielęta jest związane z rozwojem przedżołądków. Cielęta urodzone w okresie zimowym i wczesnowiosennym w momencie wyjścia z matkami na pastwisko są przygotowane do pobierania zielonki. Właściwy odchów cieląt warunkuje uzyskanie wysokiej jakości materiału hodowlanego i rzeźnego.

Sezonowość wycieleń ułatwia także hodowcy obsługę stada. Wspomnieć należy również o korzyściach ekonomicznych wynikających z sezonowych wcieleń w stadzie. W przypadku sprzedaży bydła możliwe jest uzyskanie w danym terminie liczniejszej stawki zwierząt w odpowiednim wieku niż przy wcieleniach rozłożonych na cały rok, co daje możliwość negocjowania wyższej ceny.

7. Długość użytkowania krów ras mięsnych w populacji czystorasowej i mieszańcowej

Tabela 19. Rozkład wycieleń w populacji czystorasowej w zależności od numeru laktacji

Rasa		Numer laktacji													Liczba krów
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	>12	
AN	N	94	32	57	47	41	27	40	8	5	9	4	-	-	364
	%	25,8	8,7	15,6	12,9	11,2	7,4	10,9	2,1	1,3	2,4	1,0	-	-	
AR	N	122	79	61	67	44	25	23	13	10	6	5	3	2	460
	%	26,5	17,1	13,2	14,5	9,5	5,4	5,0	2,8	2,1	1,3	1,0	0,6	0,4	
BD	N	14	3	4	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	26
	%	53,8	11,5	15,3	11,5	7,6	-	-	-	-	-	-	-	-	
CH	N	505	462	402	327	227	156	75	34	25	14	1	3	-	2231
	%	22,6	20,7	18,0	14,6	10,1	6,9	3,3	1,5	1,1	0,6	0,0	0,1	-	
GA	N	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
	%	-	-	66,6	33,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
HH	N	153	136	163	97	100	75	50	38	20	18	5	3	-	858
	%	17,8	15,8	18,9	11,3	11,6	8,7	5,8	4,4	2,3	2,0	0,5	0,3		
HI	N	24	34	24	15	4	-	-	-	-	-	-	-	-	101
	%	23,7	33,6	23,7	14,8	3,9	-	-	-	-	-	-	-	-	
LM	N	2362	2124	1960	1352	803	403	248	169	117	67	34	29	20	9688
	%	24,3	21,9	20,2	13,9	8,2	4,1	2,5	1,7	1,2	0,6	0,3	0,2	0,2	
PI	N	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
	%	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
SL	N	84	85	59	44	33	21	19	12	2	4	5	8	6	382
	%	21,9	22,2	15,4	11,5	8,6	5,4	4,9	3,1	0,5	1,0	1,3	2,0	1,5	
SM	N	115	103	108	80	65	55	40	26	11	8	8	-	-	619
	%	18,5	16,6	17,4	12,9	10,5	8,8	6,4	4,2	1,7	1,2	1,2	-	-	
WB	N	24	11	-	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	41
	%	58,5	26,8	-	4,8	9,7	-	-	-	-	-	-	-	-	
WY	N	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	%	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
RAZEM	N	3504	3069	2840	2035	1323	762	495	300	190	126	62	46	28	14780
	%	23,7	20,8	19,2	13,8	9,0	5,2	3,3	2,0	1,3	0,9	0,4	0,3	0,2	

Tabela 20. Rozkład wycieleń w populacji czystorasowej w zależności od numeru laktacji

Rasa		Miesiąc													Liczba krów
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	>12	
AN	N	26	30	4	7	15	16	8	4	5	-	-	-	-	115
	%	22,6	26,0	3,4	6,0	13,0	13,9	6,9	3,4	4,3	-	-	-	-	
AR	N	2	4	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	11
	%	18,1	36,3	18,1	-	-	27,2	-	-	-	-	-	-	-	
BB	N	8	3												11
	%	72,7	27,7												
BD	N	20	13	12	8	9	6	9	3	1	-	-	-	-	81
	%	24,6	16,0	14,8	9,8	11,1	7,4	11,1	3,7	1,2	-	-	-	-	
CH	N	95	100	64	55	59	24	6	2	2	2	1	-	1	411
	%	23,1	24,3	15,5	13,3	14,3	5,8	1,4	0,4	0,4	0,4	0,2	-	0,2	
HH	N	9	15	11	9	5	3	6	2	4	1	-	-	-	65
	%	13,8	23,0	16,9	13,8	7,6	4,6	9,2	3,0	6,1	1,5	-	-	-	
HI	N	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
	%	50,0	-	-	50,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
LM	N	1707	1443	1115	845	670	369	220	169	76	37	12	10	11	6684
	%	25,5	21,5	16,6	12,6	10,0	5,5	3,2	2,5	1,1	0,5	0,1	0,1	0,1	
MR	N	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	%	-	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
PI	N	7	11	6	1	1	3	5	2	1	1	-	2	-	40
	%	17,5	27,5	15,0	2,5	2,5	7,5	12,5	5,0	2,5	2,5	-	5,0	-	
SL	N	5	4	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
	%	35,7	28,5	14,2	21,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
SM	N	30	22	14	5	-	3	1	-	1	-	1	-	-	77
	%	38,9	28,5	18,1	6,4	-	3,8	1,2	-	1,2	-	1,2	-	-	
WB	N	15	8	6	4	5	8	1	-	-	-	-	-	-	47
	%	31,9	17,0	12,7	8,5	10,6	17,0	2,1	-	-	-	-	-	-	
WY	N	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
	%	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
RAZEM	N	1929	1654	1236	938	764	435	256	182	90	41	14	12	12	7563
	%	25,5	21,9	16,3	12,4	10,1	5,8	3,4	2,4	1,2	0,5	0,2	0,2	0,2	

Tabele 19 i 20 przedstawiają rozkład wycieleń uwzględniający numer kolejnej laktacji krowy w populacji czystorasowej i mieszańcowej. Zarówno w populacji czystorasowej jak i mieszańcowej 86% wycieleń przypada na pierwsze pięć laktacji. Z uzyskanych danych wynika, że pomimo możliwości długiego użytkowania krów ras mięsnych w większości przypadków samice utrzymywane są tylko do piątego wycielenia. Taka sytuacja dyktowana jest prawami rynku a mianowicie stosunkowo wysokimi cenami na krowy jako materiał rzeźny oraz niewielkim zainteresowaniem materiałem hodowlanym.

8. Ocena wartości użytkowej buhajów ras mięsnych

Ocena wartości użytkowej buhajów ras mięsnych prowadzona jest od 2007 roku i cieszy się dużym zainteresowaniem hodowców. Do 31.12.2010 roku oceniono ogółem 1103 buhajów należących do 9 ras mięsnych: Limousine, Charolaise, Hereford, Angus Czarny, Angus Czerwony, Simentaler, Salers, Blonde d' Aquitaine oraz Welsh Black.

Od sezonu oceny 2010/1 dotychczasowy wzór na szacowanie wskaźnika mięsności WM zastąpiono wzorem: $WM = - 32,821 + 0,176 \times WKL + 0,170 \times M420 + 3,056 \times USG$

W roku 2010, w dwóch sezonach oceny 2010/1 i 2010/2 ocenionych zostało ogółem 277 buhajów różnych ras. Zdecydowaną większość stanowiły buhaje rasy Limousine (175) co stanowi 64% całej stawki buhajów ocenionych w 2010 r. Ilości ocenionych buhajów pozostałych ras były zdecydowanie niższe i wyniosły odpowiednio: dla rasy Charolaise - 35, Hereford - 14, Simentaler - 17, Angus Czerwony - 14, Salers -13 oraz Angus Czarny - 4.

W zamieszczonych dwóch tabelach przedstawiono wartości minimalne, maksymalne oraz średnie dla cech mierzonych na ocenionych w 2010 roku buhajach poszczególnych ras.

Cechy stanowiące podstawę oceny wartości użytkowej buhajów:

- wysokość w kłębie (WKL)
- obwód klatki piersiowej (OKLP)
- standaryzowana masa ciała na 210 dni (M210)
- standaryzowana masa ciała na 420 dni (M420)
- pomiar grubości mięśnia najdłuższego grzbietu (USG)

Hodowca porównując te średnie ze średnimi uzyskanymi przez buhaje w jego własnym stadzie, uzyskuje dodatkową wskazówkę służącą podejmowaniu właściwych decyzji hodowlanych.

Rasy średnie

Cechy	Limousine LM			Hereford HH			Angus Czarny AN			Angus Czerwony AR			Welsh Black WB		
	min	max	śr.	min	max	śr.	min	max	śr.	min	max	śr.	min	max	śr.
WKL	120	141	130	123	135	129	131	136	134	126	133	129	122	123	123
OKLP	173	216	197	190	208	196	190	200	194	198	210	204	180	192	186
M210	177	358	268	211	299	266	254	268	258	215	313	259	248	297	273
M420	364	615	512	426	546	490	496	504	501	522	602	553	450	495	473
USG	7,0	9,9	8,6	7,3	8,8	8,1	7,0	8,2	7,6	7,8	9,0	8,5	7,0	7,7	7,4

Rasy ciężkie

Cechy	Charolaise CH			Simentaler SM			Salers SL			Blonde d' Aquitaine BD		
	min	max	śr.	min	max	śr.	min	max	śr.	min	max	śr.
WKL	120	138	128	126	140	132	133	142	137	124	126	125
OKLP	170	220	195	178	208	197	189	200	195	198	201	200
M210	246	374	292	262	368	309	249	296	270	289	306	299
M420	442	660	555	522	590	552	460	551	515	558	574	567
USG	6,3	9,7	8,4	7,2	9,5	8,3	5,4	9,0	7,9	8,7	9,2	9,0

Główną część prezentowanych wyników oceny buhajów stanowią listy rankingowe buhajów poszczególnych ras osobno za okres oceny 2010/1 oraz 2010/2.

Dla przypomnienia zasady tworzenia list rankingowych buhajów oraz opis metody oceny dostępny jest na stronach internetowych PZHiPBM oraz Instytutu Zootechniki-PIB pod adresem: <http://www.buhajemiesne.izoo.krakow.pl/>.

Sposób korzystania ze strony internetowej: Wyniki oceny wartości użytkowej buhajów ras mięsnych

Hodowca na stronie głównej, może wybrać link dotyczący *Wyników oceny wartości użytkowej* dla odpowiedniego sezonu, w którym interesujący go buhaj został oceniony np. 2010/2. Na stronie głównej znajduje się również link dotyczący *Wyników oceny wartości hodowlanej*.

Po wybraniu odpowiedniego sezonu oceny wartości użytkowej (np. 2010/2), poprzez kliknięcie, ukazuje się strona z linkami głównymi: **Wstęp, Wyniki oceny, Metoda oceny, Strona główna-powrót**.

Po wejściu w **Wyniki oceny** ukazuje się strona, która pozwala na Wyszukiwanie buhaja wg Numeru. Po wpisaniu pełnego numeru buhaja i akceptacji *Szukaj buhaja* ukazują się jego wyniki oceny wartości użytkowej.

Strona ta pozwala również na przedstawienie **Listy buhajów** wg Rasy, względnie wg Numeru stada. Po wybraniu odpowiedniej opcji i akceptacji **Ranking buhajów** ukazuje się lista rankingowa buhajów.

Poprzez kliknięcie w *numer buhaja* na liście rankingowej użytkownik wchodzi na stronę, która zawiera podstawowe informacje o **Buhaju** dotyczące: numeru buhaja, rasy, numeru stada, ewentualnie wykorzystania buhaja wg ustalonego kodu oraz **Ocenę buhaja**.

W kolumnie I przedstawione są **Wyniki oceny buhaja** tj. pomiary cech mierzonych będących podstawą oceny (wysokości w kłębie, obwodu klatki piersiowej, masy ciała standaryzowanej na 210 i 420 dni oraz pomiaru USG). Kolumna ta zawiera również wartości 3

wskaźników: *mięsności WM*, *rozwoju WR* oraz *oceny zbiorczej WOZ* charakteryzujących wartość użytkową buhaja ze względu na wszystkie cechy mierzalne.

Kolumna II przedstawia **Średnie** (*dla wszystkich ocenionych buhajów w danym sezonie*) **w grupie buhajów ras średnich lub ciężkich**. Średnie te dotyczą wszystkich cech mierzalnych i wskaźników. Pozwalają one hodowcy na określenie w jakim stopniu interesujący go buhaj pod względem danej cechy lub danego wskaźnika odbiega od stawki buhajów należących do ras średnich lub ciężkich. Podział na te dwie grupy podyktowany jest zbyt małą liczebnością ocenianych buhajów niektórych ras, co uniemożliwia odnoszenie wyników oceny danego buhaja do średniej dla danej rasy.

Diagram liniowy buhaja - kolumna III ilustruje w sposób graficzny, w jakim stopniu wynik oceny buhaja ze względu na poszczególne cechy i wskaźniki odbiega od stawki buhajów ras średnich i ciężkich. Czerwone pola umieszczone po prawej stronie osi oznaczają przewagę danego buhaja w stawce buhajów danej grupy i jest ona tym większa im są one dłuższe. Niebieskie pola umieszczone po lewej stronie osi oznaczają, że buhaj w zakresie danej cechy uzyskał wyniki poniżej średniej.

Kolumna IV **Średnie dla rasy** zawiera średnie wartości cech oraz wskaźników dla rasy danego buhaja. Porównanie ich z wartościami przedstawionymi w kolumnie I pozwala hodowcy odpowiedzieć na pytanie, w jakim stopniu jego buhaj odbiega od średniej dla danej rasy.

Kolumna IV **Średnie dla rasy** zawiera średnie wartości cech oraz wskaźników dla rasy danego buhaja. Porównanie ich z wartościami przedstawionymi w kolumnie I pozwala hodowcy odpowiedzieć na pytanie, w jakim stopniu jego buhaj odbiega od średniej dla danej rasy.

8.1. Ocena wartości użytkowej buhajów ras mięsnych za pierwsze półrocze 2010 roku (Sezon oceny 2010/1)

LIMOUSINE

Miejsce w rankingu rasy	Numer	Rasa	Nr stada	Wysokość w kłębie [cm]	Obwód klatki piersiowej [cm]	Masa ciała standaryzowana na wiek		Pomiar USG [cm]	Wskaźnik Mięsności	Wskaźnik Rozwoju	Wskaźnik Oceny Zbiorczej
						210 dni [kg]	420 dni [kg]				
1	PL005204388596	LM	0086LM	131	206	327	615	9.6	124.12	109.27	120.74
2	PL005204388299	LM	0086LM	128	206	321	608	9.7	122.71	109.12	119.49
3	PL005204388657	LM	0086LM	131	204	351	608	8.9	120.79	109.85	118.16
4	PL005204388411	LM	0086LM	128	195	301	604	8.8	119.28	108.56	116.37
5	PL005204388688	LM	0086LM	137	199	331	584	8.8	117.46	109.31	115.13
6	PL005204388329	LM	0086LM	126	196	322	592	8.9	117.19	109.09	114.81
7	PL005193466770	LM	0561LM	131	203	271	585	8.8	116.58	107.84	113.80
8	PL005204388312	LM	0086LM	129	203	313	568	9.5	115.48	108.88	113.29
9	PL005218626288	LM	0047LM	125	201	319	564	9.9	115.31	109.03	113.21
10	PL005204388367	LM	0086LM	126	198	286	574	9.3	115.36	108.19	112.91
11	PL005204388381	LM	0086LM	126	195	302	574	9.2	115.05	108.58	112.80
12	PL005214896562	LM	0542LM	130	198	328	575	8.8	114.70	109.23	112.77
13	PL005204388565	LM	0086LM	126	196	273	586	8.4	114.65	107.86	112.18
14	PL005206044186	LM	0399LM	129	195	291	561	9.5	114.29	108.29	112.05
15	PL005206044063	LM	0399LM	131	208	299	560	9.1	113.24	108.55	111.27
16	PL005218626219	LM	0047LM	131	208	293	558	9.2	113.21	108.40	111.18
17	PL005200178221	LM	0844LM	129	204	287	574	8.2	112.52	108.24	110.54
18	PL005204388534	LM	0086LM	127	203	291	570	8.5	112.41	108.34	110.48
19	PL005178712366	LM	0687LM	134	205	240	555	9.1	112.92	107.05	110.40
20	PL005218626066	LM	0047LM	132	204	255	550	9.3	112.33	107.42	110.05
21	PL005204388282	LM	0086LM	130	202	277	544	9.4	111.27	107.96	109.37
22	PL005204388602	LM	0086LM	126	195	301	550	9.2	110.97	108.54	109.35
23	PL005212265841	LM	0037LM	127	196	250	561	8.7	111.49	107.27	109.28
24	PL005212265810	LM	0037LM	128	197	251	563	8.5	111.39	107.30	109.21
25	PL005146317388	LM	0224LM	134	204	270	543	9.1	110.88	107.79	108.97
26	PL005218626240	LM	0047LM	127	199	314	547	9.1	110.33	108.88	108.95
27	PL005203094238	LM	0994LM	133	204	309	538	9.2	110.16	108.76	108.75
28	PL005204388336	LM	0086LM	130	193	281	551	8.7	110.32	108.02	108.59

29	PL005204388404	LM	0086LM	127	197	269	540	9.5	110.36	107.74	108.51
30	PL005204388343	LM	0086LM	125	193	311	545	9.0	109.33	108.78	108.06
31	PL005212265940	LM	0037LM	128	195	274	551	8.5	109.35	107.86	107.71
32	PL005194963797	LM	0028LM	136	208	246	525	9.5	109.40	107.20	107.49
33	PL005178712502	LM	0687LM	131	197	251	540	8.9	109.23	107.28	107.38
34	PL005204388350	LM	0086LM	124	195	280	539	9.2	108.75	108.01	107.26
35	PL005200551338	LM	0493LM	128	199	297	548	8.3	108.23	108.45	107.00
36	PL005211788020	LM	0707LM	126	196	296	541	8.8	108.22	108.41	106.98
37	PL005218627018	LM	0047LM	133	195	248	536	8.8	108.60	107.19	106.81
38	PL005203094375	LM	0994LM	129	195	326	554	7.7	107.59	109.16	106.74
39	PL005141711020	LM	0687LM	134	208	222	536	8.7	108.47	106.61	106.47
40	PL005194964008	LM	0028LM	140	209	254	524	8.9	108.10	107.39	106.47
41	PL005158711181	LM	0341LM	135	199	273	539	8.2	107.63	107.84	106.25
42	PL005193466701	LM	0561LM	125	197	247	543	8.6	107.77	107.20	106.11
43	PL005214347927	LM	0927LM	126	198	257	546	8.3	107.54	107.45	106.02
44	PL005207728634	LM	0028LM	141	210	265	510	9.4	107.42	107.67	106.00
45	PL005218626059	LM	0047LM	126	199	263	527	9.3	107.37	107.60	105.93
46	PL005194963933	LM	0028LM	138	209	277	518	9.0	107.03	107.97	105.80
47	PL005194963841	LM	0028LM	141	210	246	513	9.2	107.32	107.19	105.73
48	PL005218627070	LM	0047LM	130	196	278	538	8.3	106.88	107.96	105.66
49	PL005204388374	LM	0086LM	130	197	293	538	8.1	106.27	108.33	105.30
50	PL005194964022	LM	0028LM	138	206	247	520	8.8	106.76	107.21	105.27
51	PL005203094269	LM	0994LM	131	198	341	522	8.7	105.56	109.53	105.18
52	PL005198150834	LM	0401LM	135	195	358	530	7.8	104.88	109.94	104.77
53	PL005206560136	LM	0801LM	132	216	276	515	9.1	105.77	107.99	104.74
54	PL005218626325	LM	0047LM	128	197	306	524	8.7	105.37	108.66	104.67
55	PL005194965708	LM	0028LM	137	207	281	511	8.9	105.36	108.06	104.42
56	PL005218626097	LM	0047LM	128	197	250	524	8.8	105.68	107.26	104.37
57	PL005194963780	LM	0028LM	139	206	256	510	8.9	105.54	107.42	104.32
58	PL005158711259	LM	0341LM	133	197	291	517	8.7	105.06	108.27	104.25
59	PL005178712359	LM	0687LM	127	198	249	527	8.6	105.40	107.24	104.13
60	PL005194963940	LM	0028LM	138	209	245	520	8.3	105.23	107.17	103.95
61	PL005218626547	LM	0047LM	124	190	301	528	8.4	104.43	108.51	103.82
62	PL005178712601	LM	0687LM	126	192	246	535	8.1	105.06	107.14	103.80
63	PL005178712472	LM	0687LM	129	202	250	526	8.4	104.97	107.28	103.78
64	PL005194840029	LM	0282LM	132	199	255	525	8.2	104.72	107.38	103.61
65	PL005206560068	LM	0801LM	130	207	267	508	9.2	104.53	107.72	103.59
66	PL005194965739	LM	0028LM	135	205	296	506	8.9	104.16	108.42	103.55

67	PL005218626615	LM	0047LM	125	200	235	527	8.5	104.75	106.90	103.44
68	PL005194963988	LM	0028LM	136	199	245	511	8.7	104.57	107.12	103.38
69	PL005218626707	LM	0047LM	128	196	278	531	7.9	104.12	107.95	103.33
70	PL005206044216	LM	0399LM	130	208	244	511	9.0	104.43	107.15	103.27
71	PL005218626745	LM	0047LM	125	195	249	518	8.8	104.13	107.22	103.05
72	PL005218626158	LM	0047LM	128	199	271	513	8.8	103.81	107.79	103.01
73	PL005146317357	LM	0224LM	129	197	266	514	8.7	103.85	107.65	102.98
74	PL005206560143	LM	0801LM	127	197	270	503	9.4	103.77	107.75	102.96
75	PL005194963896	LM	0028LM	138	201	249	505	8.7	103.90	107.22	102.85
76	PL005188865946	LM	1017LM	123	184	292	541	7.3	103.11	108.26	102.60
77	PL005218626417	LM	0047LM	126	195	285	509	8.9	103.08	108.12	102.52
78	PL005194963827	LM	0028LM	136	205	256	513	8.2	103.38	107.43	102.50
79	PL005194840074	LM	0282LM	134	198	270	513	8.2	103.03	107.75	102.33
80	PL005160508953	LM	0700LM	132	195	296	509	8.4	102.61	108.38	102.23
81	PL005170917912	LM	1068LM	123	210	251	503	9.4	103.06	107.34	102.19
82	PL005218627100	LM	0047LM	122	190	277	510	8.9	102.55	107.90	101.98
83	PL005183362518	LM	0964LM	123	186	295	522	8.1	102.32	108.33	101.96
84	PL005204388572	LM	0086LM	125	193	273	532	7.5	102.54	107.82	101.95
85	PL005146317333	LM	0224LM	132	198	259	507	8.5	102.58	107.47	101.84
86	PL005217545290	LM	0771LM	135	204	270	490	9.2	102.35	107.76	101.76
87	PL005218627049	LM	0047LM	126	200	237	512	8.6	102.68	106.94	101.71
88	PL005206560105	LM	0801LM	128	208	267	509	8.5	102.21	107.73	101.63
89	PL005181970050	LM	0771LM	128	206	255	497	9.2	102.31	107.41	101.59
90	PL005218627193	LM	0047LM	123	185	226	524	8.1	102.66	106.61	101.56
91	PL005192764075	LM	0739LM	133	200	265	500	8.7	102.17	107.63	101.56
92	PL005184234388	LM	0696LM	131	202	261	500	8.8	102.13	107.54	101.49
93	PL005158711150	LM	0341LM	138	199	264	483	9.2	101.69	107.58	101.14
94	PL005193466718	LM	0561LM	126	193	271	518	7.9	101.56	107.76	101.09
95	PL005218627230	LM	0047LM	126	192	250	514	8.2	101.79	107.23	101.08
96	PL005211530711	LM	0028LM	141	210	254	479	9.2	101.54	107.37	100.92
97	PL005194963889	LM	0028LM	138	196	254	498	8.3	101.49	107.32	100.86
98	PL005213741672	LM	0037LM	130	198	275	497	8.7	101.14	107.87	100.78
99	PL005181970036	LM	0771LM	126	195	266	501	8.7	101.11	107.64	100.67
100	PL005181969948	LM	0771LM	130	199	271	496	8.7	100.97	107.77	100.60
101	PL005193466671	LM	0923LM	133	200	271	498	8.4	100.92	107.77	100.56
102	PL005199330563	LM	0707LM	122	194	310	495	9.0	100.31	108.74	100.43
103	PL005218627179	LM	0047LM	125	190	272	498	8.8	100.73	107.76	100.40
104	PL005211531053	LM	0028LM	138	210	229	480	9.2	101.18	106.76	100.38

105	PL005217545313	LM	0587LM	123	193	261	506	8.5	100.82	107.51	100.37
106	PL005211531077	LM	0028LM	135	196	242	493	8.6	101.03	107.02	100.35
107	PL005181970104	LM	0771LM	128	191	271	487	9.2	100.61	107.73	100.28
108	PL005183362457	LM	0964LM	128	190	271	501	8.4	100.55	107.74	100.23
109	PL005188448460	LM	0164LM	132	199	269	502	8.0	100.20	107.72	99.93
110	PL005194839979	LM	0282LM	130	203	284	503	7.9	99.71	108.12	99.68
111	PL005211530674	LM	0028LM	136	200	266	485	8.5	99.54	107.64	99.34
112	PL005219974425	LM	0047LM	124	191	255	498	8.5	99.64	107.35	99.31
113	PL005218626073	LM	0047LM	126	197	258	484	9.1	99.44	107.44	99.18
114	PL005213741726	LM	0037LM	126	197	275	499	8.2	99.24	107.87	99.18
115	PL005218627223	LM	0047LM	124	190	269	493	8.6	99.09	107.69	98.98
116	PL005193466695	LM	0561LM	126	190	265	492	8.5	98.97	107.58	98.84
117	PL005188448521	LM	0164LM	127	195	252	488	8.7	99.08	107.28	98.81
118	PL005162116095	LM	0848LM	126	186	311	499	7.9	98.33	108.72	98.75
119	PL005181969993	LM	0771LM	127	195	258	486	8.7	98.74	107.43	98.59
120	PL005218626738	LM	0047LM	128	188	240	497	8.1	98.95	106.95	98.57
121	PL005192764105	LM	0739LM	135	200	258	492	7.9	98.72	107.44	98.57
122	PL005181970159	LM	0771LM	125	185	258	495	8.3	98.69	107.39	98.53
123	PL005218626998	LM	0047LM	127	190	273	497	8.0	98.47	107.78	98.50
124	PL005218626967	LM	0047LM	127	190	272	495	8.1	98.43	107.76	98.45
125	PL005194840036	LM	0828LM	131	194	229	490	8.3	98.90	106.69	98.42
126	PL005158711204	LM	0341LM	128	195	268	492	8.2	98.41	107.68	98.40
127	PL005201877017	LM	0224LM	124	198	251	496	8.2	98.38	107.28	98.22
128	PL005211531015	LM	0028LM	140	203	238	469	8.8	98.44	106.94	98.13
129	PL005218627025	LM	0047LM	120	188	277	487	8.8	97.98	107.88	98.12
130	PL005189395886	LM	0482LM	122	177	268	514	7.2	98.03	107.61	98.06
131	PL005211531091	LM	0028LM	134	193	245	479	8.5	98.17	107.08	97.96
132	PL005211531039	LM	0028LM	138	202	241	466	9.0	98.19	107.01	97.95
133	PL005158711266	LM	0341LM	131	200	266	489	8.0	97.81	107.65	97.89
134	PL005182841854	LM	0482LM	128	180	247	478	8.8	97.86	107.07	97.70
135	PL005211530995	LM	0028LM	136	206	252	474	8.5	97.67	107.31	97.63
136	PL005182841991	LM	0482LM	126	183	260	490	8.0	97.10	107.42	97.20
137	PL005170918087	LM	1068LM	130	192	245	486	8.0	97.13	107.08	97.08
138	PL005158711273	LM	0341LM	131	191	283	467	8.5	95.60	108.02	96.17
139	PL005218626912	LM	0047LM	124	189	269	481	8.1	95.53	107.68	95.97
140	PL005194840050	LM	0282LM	127	183	268	497	7.0	95.41	107.63	95.85
141	PL005170918063	LM	1068LM	127	193	247	470	8.5	95.41	107.14	95.66
142	PL005218626622	LM	0047LM	124	195	243	473	8.4	95.08	107.05	95.34

143	PL005182842011	LM	0482LM	123	174	260	488	7.5	94.71	107.38	95.16
144	PL005158711198	LM	0341LM	133	185	264	458	8.5	94.42	107.51	94.97
145	PL005210052979	LM	0986LM	129	191	252	476	7.7	94.33	107.25	94.79
146	PL005158711297	LM	0341LM	128	186	259	468	8.1	94.02	107.40	94.59
147	PL005218626523	LM	0047LM	125	192	243	468	8.2	93.80	107.03	94.26
148	PL005216879792	LM	0987LM	128	195	256	468	7.9	93.41	107.37	94.06
149	PL005182842110	LM	0482LM	122	176	258	488	7.0	93.00	107.35	93.71
150	PL005182842103	LM	0482LM	122	175	253	478	7.2	91.91	107.21	92.73
151	PL005167912494	LM	0890LM	130	193	316	427	7.5	85.57	108.83	88.03
152	PL005204164008	LM	0916LM	127	182	227	436	7.1	85.35	106.57	86.94

CHAROLAISE

Miejsce w rankingu rasy	Numer	Rasa	Nr stada	Wysokość w kłębie [cm]	Obwód klatki piersiowej [cm]	Masa ciała standaryzowana na wiek		Pomiar USG [cm]	Wskaźnik Mięsności	Wskaźnik Rozwoju	Wskaźnik Oceny Zbiorczej
						210 dni [kg]	420 dni [kg]				
1	PL005183624876	CH	0182CH	138	203	298	624	9.2	125.66	108.52	116.10
2	PL005183624760	CH	0182CH	137	201	310	608	9.4	123.38	108.80	114.54
3	PL005197283229	CH	0212CH	131	201	343	615	8.6	121.07	109.64	113.17
4	PL005183624739	CH	0182CH	134	199	285	602	9.1	120.91	108.17	112.47
5	PL005183625187	CH	0182CH	131	209	290	588	9.7	119.84	108.34	111.75
6	PL005183624883	CH	0182CH	132	194	246	610	8.5	120.09	107.18	111.46
7	PL005183625200	CH	0181CH	126	200	284	587	8.9	116.34	108.16	109.10
8	PL005183625286	CH	0182CH	129	201	306	579	8.9	115.51	108.70	108.70
9	PL005183624708	CH	0182CH	127	200	282	578	9.1	115.60	108.10	108.53
10	PL005183624746	CH	0182CH	126	195	290	596	8.1	115.43	108.29	108.48
11	PL005183625026	CH	0182CH	129	198	290	575	9.0	115.14	108.29	108.27
12	PL005183624722	CH	0182CH	133	198	266	571	9.1	115.47	107.68	108.26
13	PL005192376520	CH	0148CH	123	200	305	568	8.8	112.28	108.68	106.32
14	PL005158711167	CH	0116CH	131	208	312	560	8.7	112.02	108.87	106.20
15	PL005213541838	CH	0148CH	125	202	292	562	8.5	110.70	108.36	105.02
16	PL005192823864	CH	0182CH	127	198	257	559	8.7	111.15	107.46	104.99
17	PL005206394717	CH	0159CH	123	192	320	563	8.2	109.60	109.01	104.47
18	PL005192376650	CH	0148CH	122	195	294	566	8.1	109.62	108.38	104.23
19	PL005192376421	CH	0148CH	123	200	319	553	8.6	109.12	109.02	104.12
20	PL005183625675	CH	0182CH	124	179	296	561	8.1	109.13	108.34	103.86

21	PL005183625590	CH	0182CH	120	170	315	565	8.0	108.80	108.78	103.79
22	PL005167493429	CH	0159CH	134	201	293	528	9.0	108.03	108.34	103.05
23	PL005183625330	CH	0182CH	131	196	316	515	8.9	104.98	108.89	101.02
24	PL005183625293	CH	0182CH	125	196	264	536	8.3	105.66	107.61	101.01
25	PL005183625101	CH	0182CH	131	190	267	525	8.5	105.46	107.64	100.87
26	PL005183625385	CH	0182CH	128	187	275	530	8.0	104.26	107.84	100.07
27	PL005183625392	CH	0182CH	125	186	291	519	8.7	104.00	108.23	100.03
28	PL005183625361	CH	0182CH	130	190	270	522	8.0	103.25	107.72	99.28
29	PL005183625446	CH	0182CH	129	193	289	515	7.3	99.74	108.21	96.89
30	PL005183625477	CH	0182CH	123	179	276	506	7.5	97.77	107.82	95.28
31	PL005183625095	CH	0182CH	127	190	246	484	8.4	97.48	107.10	94.78
32	PL005183625415	CH	0182CH	123	183	309	501	7.3	96.31	108.66	94.54
33	PL005209290634	CH	0093CH	125	183	276	466	6.3	87.65	107.81	87.82
34	PL005209290641	CH	0093CH	124	177	281	442	6.5	84.01	107.90	85.18

HEREFORD

Miejsce w rankingu rasy	Numer	Rasa	Nr stada	Wysokość w kłębie [cm]	Obwód klatki piersiowej [cm]	Masa ciała standaryzowana na wiek		Pomiar USG [cm]	Wskaźnik Mięsności	Wskaźnik Rozwoju	Wskaźnik Oceny Zbiorczej
						210 dni [kg]	420 dni [kg]				
1	PL005192824540	HH	0037HH	130	205	276	546	8.6	109.16	107.95	107.58
2	PL005192824823	HH	0037HH	135	208	289	527	8.8	107.42	108.27	106.24
3	PL005192824939	HH	0037HH	130	200	290	520	8.4	104.13	108.27	103.47
4	PL005192824861	HH	0037HH	129	198	299	520	8.3	103.65	108.48	103.15
5	PL005192825028	HH	0037HH	128	190	268	518	8.3	103.13	107.67	102.38
6	PL005192825226	HH	0037HH	125	195	265	506	7.9	99.34	107.62	99.17
7	PL005192825264	HH	0037HH	127	190	275	494	8.1	98.26	107.83	98.34
8	PL005192824793	HH	0037HH	132	196	211	482	8.0	96.80	106.25	96.48
9	PL005192825141	HH	0037HH	127	190	276	481	7.6	94.53	107.85	95.20
10	PL005192823901	HH	0037HH	129	190	238	455	7.3	89.54	106.89	90.61
11	PL005219430389	HH	0003HH	130	193	245	436	7.9	88.32	107.06	89.64
12	PL005219430372	HH	0003HH	131	195	241	428	8.2	88.05	106.97	89.38
13	PL005219430396	HH	0003HH	123	192	257	426	8.3	86.61	107.37	88.33

ANGUS CZARNY

Miejsce w rankingu rasy	Numer	Rasa	Nr stada	Wysokość w kłębie [cm]	Obwód klatki piersiowej [cm]	Masa ciała standaryzowana na wiek		Pomiar USG [cm]	Wskaźnik Mięsnosci	Wskaźnik Rozwoju	Wskaźnik Oceny Zbiorczej
						210 dni [kg]	420 dni [kg]				
1	PL005202827615	AR	0001AR	130	206	268	602	9.0	119.90	107.79	116.59
2	PL005202827356	AR	0001AR	133	198	313	576	8.6	114.79	108.85	112.70
3	PL005202827387	AR	0001AR	126	207	255	567	8.5	111.72	107.46	109.55
4	PL005219972254	AR	0001AR	128	204	250	560	8.6	111.19	107.31	109.04
5	PL005202827189	AR	0001AR	130	210	294	548	8.8	110.11	108.43	108.58
6	PL005202827264	AR	0001AR	128	205	267	548	9.0	110.37	107.73	108.52
7	PL005219972605	AR	0001AR	130	198	294	561	8.0	109.88	108.38	108.36
8	PL005202827226	AR	0001AR	128	208	252	549	8.7	109.62	107.37	107.74
9	PL005202827257	AR	0001AR	126	206	255	550	8.5	108.83	107.44	107.10
10	PL005219972964	AR	0001AR	126	199	257	544	8.7	108.42	107.45	106.76
11	PL005219972681	AR	0001AR	128	202	240	550	8.3	108.57	107.04	106.72
12	PL005219972919	AR	0001AR	129	208	215	527	8.9	106.67	106.44	104.88
13	PL005202827240	AR	0001AR	133	199	239	537	8.0	106.33	106.99	104.81
14	PL005202827547	AR	0001AR	130	204	230	522	7.8	102.64	106.79	101.62

SIMENTALER MIĘSNY

Miejsce w rankingu rasy	Numer	Rasa	Nr stada	Wysokość w kłębie [cm]	Obwód klatki piersiowej [cm]	Masa ciała standaryzowana na wiek		Pomiar USG [cm]	Wskaźnik Mięsnosci	Wskaźnik Rozwoju	Wskaźnik Oceny Zbiorczej
						210 dni [kg]	420 dni [kg]				
1	PL005213573136	SM	0009SM	135	208	332	590	9.5	120.27	109.38	112.48
2	PL005213573105	SM	0009SM	133	205	368	575	9.2	116.45	110.26	110.02
3	PL005213573099	SM	0009SM	130	195	317	571	8.9	114.33	108.94	107.93
4	PL005213572825	SM	0009SM	140	202	297	560	8.4	112.69	108.45	106.52
5	PL005213573082	SM	0009SM	126	198	323	563	8.9	112.26	109.11	106.47
6	PL005213573204	SM	0009SM	135	198	306	562	8.4	112.15	108.67	106.22
7	PL005213572887	SM	0009SM	130	200	292	561	8.5	111.41	108.34	105.54
8	PL005213573020	SM	0009SM	133	204	320	560	8.2	110.85	109.05	105.41

9	PL005213573914	SM	0009SM	137	202	308	555	8.0	110.09	108.73	104.72
10	PL005179417970	SM	0009SM	137	202	319	534	8.8	108.96	108.99	103.99
11	PL005213574133	SM	0009SM	137	196	307	546	7.9	108.25	108.67	103.34
12	PL005179417895	SM	0009SM	134	199	307	547	7.6	106.98	108.69	102.41
13	PL005213572764	SM	0009SM	128	198	319	541	8.0	106.13	108.99	101.91
14	PL005213573150	SM	0009SM	126	199	317	539	8.1	105.74	108.95	101.61
15	PL005182841960	SM	0024SM	133	191	277	523	8.1	104.25	107.89	100.08
16	PL005210649278	SM	0024SM	131	179	277	538	7.2	103.70	107.85	99.66
17	PL005210649223	SM	0024SM	127	178	262	522	7.2	100.27	107.46	96.98

SALERS

Miejsce w rankingu rasy	Numer	Rasa	Nr stada	Wysokość w kłębie [cm]	Obwód klatki piersiowej [cm]	Masa ciała standaryzowana na wiek		Pomiar USG [cm]	Wskaźnik Mięsności	Wskaźnik Rozwoju	Wskaźnik Oceny Zbiorczej
						210 dni [kg]	420 dni [kg]				
1	PL005193474874	SL	0003SL	140	197	296	549	8.2	110.21	108.40	104.67
2	PL005193474515	SL	0003SL	141	198	249	544	8.6	110.76	107.22	104.61
3	PL005193474324	SL	0003SL	137	197	277	551	8.2	110.02	107.93	104.35
4	PL005193474270	SL	0003SL	140	200	266	524	9.0	108.40	107.65	103.04
5	PL005193474768	SL	0003SL	138	197	261	518	8.5	105.50	107.51	100.85
6	PL005193474447	SL	0003SL	137	195	281	526	8.0	105.16	108.01	100.80
7	PL005193474676	SL	0003SL	134	194	274	506	8.1	101.54	107.82	98.06
8	PL005193474355	SL	0003SL	142	197	269	499	7.8	100.84	107.69	97.49
9	PL005193474621	SL	0003SL	137	190	262	501	8.0	100.91	107.49	97.46
10	PL005193474409	SL	0003SL	134	193	253	482	7.2	94.71	107.28	92.81
11	PL005193474294	SL	0003SL	135	194	258	460	8.1	93.89	107.40	92.26

WELSH BLACK

Miejsce w rankingu rasy	Numer	Rasa	Nr stada	Wysokość w kłębie [cm]	Obwód klatki piersiowej [cm]	Masa ciała standaryzowana na wiek		Pomiar USG [cm]	Wskaźnik Mięsnoci	Wskaźnik Rozwoju	Wskaźnik Oceny Zbiorczej
						210 dni [kg]	420 dni [kg]				
1	PL005184987307	WB	0003WB	122	180	297	495	7.0	94.19	108.34	95.11
2	PL005201142795	WB	0003WB	123	192	248	450	7.7	88.86	107.15	90.13

8.2. Ocena wartości użytkowej buhajów ras mięsnych za drugie półrocze 2010 roku (Sezon oceny 2010/2)

LIMOUSINE

Miejsce w rankingu rasy	Numer	Rasa	Nr stada	Wysokość w kłębie [cm]	Obwód klatki piersiowej [cm]	Masa ciała standaryzowana na wiek		Pomiar USG [cm]	Wskaźnik Mięsności	Wskaźnik Rozwoju	Wskaźnik Oceny Zbiorczej
						210 dni [kg]	420 dni [kg]				
1	PL005181970357	LM	0771LM	137	204	252	483	9.6	88.90	107.30	114.09
2	PL005206045107	LM	0399LM	137	215	274	533	9.4	87.26	107.93	110.56
3	PL005211069181	LM	0630LM	133	196	208	429	8.4	87.35	106.14	110.05
4	PL005207170556	LM	0630LM	126	197	177	439	7.9	87.14	105.39	109.27
5	PL005206044957	LM	0399LM	130	198	274	541	9.5	86.47	107.87	108.72
6	PL005206045084	LM	0399LM	133	208	268	503	9.3	86.38	107.74	108.46
7	PL005181970449	LM	0771LM	131	198	250	482	9.0	86.26	107.23	107.98
8	PL005181970432	LM	0771LM	134	194	257	480	9.0	86.22	107.38	107.95
9	PL005181970555	LM	0771LM	131	205	253	488	9.0	86.11	107.35	107.69
10	PL005206045077	LM	0399LM	133	205	264	513	9.0	85.92	107.63	107.36
11	PL005206044896	LM	0399LM	128	194	270	531	9.3	85.73	107.75	106.97
12	PL005206044612	LM	0399LM	126	195	251	502	9.0	85.59	107.26	106.45
13	PL005206045114	LM	0399LM	132	206	270	515	9.0	85.33	107.79	106.06
14	PL005206044841	LM	0399LM	129	195	274	532	9.1	85.02	107.85	105.37
15	PL005206044735	LM	0399LM	128	199	274	538	9.0	84.63	107.87	104.49
16	PL005181970524	LM	0771LM	128	197	252	483	8.4	83.85	107.29	102.46
17	PL005206044933	LM	0399LM	126	190	251	510	8.3	83.62	107.24	101.91
18	PL005158711372	LM	0341LM	130	199	250	474	8.0	83.06	107.24	100.62
19	PL005206044827	LM	0399LM	126	190	283	545	8.7	82.82	108.06	100.40
20	PL005185590896	LM	0695LM	132	178	255	445	7.6	81.49	107.24	97.00
21	PL005181970258	LM	1006LM	128	185	243	431	7.4	80.96	106.98	95.68
22	PL005207170495	LM	0630LM	126	193	259	444	7.5	79.88	107.42	93.37
23	PL005211947601	LM	1083LM	124	173	257	400	7.0	77.69	107.26	88.27

CHAROLAISE

Miejsce w rankingu rasy	Numer	Rasa	Nr stada	Wysokość w kłębie [cm]	Obwód klatki piersiowej [cm]	Masa ciała standaryzowana na wiek		Pomiar USG [cm]	Wskaźnik Mięsnosci	Wskaźnik Rozwoju	Wskaźnik Oceny Zbiorczej
						210 dni [kg]	420 dni [kg]				
1	PL005182182810	CH	0161CH	137	220	374	660	9.4	81.28	110.52	107.06

HEREFORD

Miejsce w rankingu rasy	Numer	Rasa	Nr stada	Wysokość w kłębie [cm]	Obwód klatki piersiowej [cm]	Masa ciała standaryzowana na wiek		Pomiar USG [cm]	Wskaźnik Mięsnosci	Wskaźnik Rozwoju	Wskaźnik Oceny Zbiorczej
						210 dni [kg]	420 dni [kg]				
1	PL005192824113	HH	0037HH	130	205	291	516	8.2	81.07	108.31	96.47

ANGUS CZARNY

Miejsce w rankingu rasy	Numer	Rasa	Nr stada	Wysokość w kłębie [cm]	Obwód klatki piersiowej [cm]	Masa ciała standaryzowana na wiek		Pomiar USG [cm]	Wskaźnik Mięsnosci	Wskaźnik Rozwoju	Wskaźnik Oceny Zbiorczej
						210 dni [kg]	420 dni [kg]				
1	PL005195573384	AN	0017AN	131	200	254	500	8.2	83.82	107.35	102.41
2	PL005196578265	AN	0012AN	136	195	254	504	7.7	83.24	107.32	101.07
3	PL005196578289	AN	0012AN	135	191	268	504	7.5	81.44	107.65	97.05
4	PL005196578456	AN	0012AN	135	190	256	496	7.0	80.77	107.35	95.39

SALERS

Miejsce w rankingu rasy	Numer	Rasa	Nr stada	Wysokość w kłębie [cm]	Obwód klatki piersiowej [cm]	Masa ciała standaryzowana na wiek		Pomiar USG [cm]	Wskaźnik Mięsnoci	Wskaźnik Rozwoju	Wskaźnik Oceny Zbiorczej
						210 dni [kg]	420 dni [kg]				
1	PL005182296036	SL	0028SL	135	190	285	521	8.1	82.13	108.08	107.28
2	PL005182296029	SL	0028SL	133	189	276	508	5.4	74.37	107.85	96.25

BLONDE D'AQUITAINE

Miejsce w rankingu rasy	Numer	Rasa	Nr stada	Wysokość w kłębie [cm]	Obwód klatki piersiowej [cm]	Masa ciała standaryzowana na wiek		Pomiar USG [cm]	Wskaźnik Mięsnoci	Wskaźnik Rozwoju	Wskaźnik Oceny Zbiorczej
						210 dni [kg]	420 dni [kg]				
1	PL005211769401	BD	0003BD	125	201	302	574	9.2	83.05	108.61	101.15
2	PL005211769555	BD	0003BD	124	198	289	558	9.0	83.07	108.26	101.05
3	PL005211769364	BD	0003BD	126	201	306	569	8.7	81.38	108.70	97.34

Zapraszamy na stronę internetową

www.bydlo.com.pl

